TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 105 — 1923 Torstaina, syyskuun 13 p. — Thu. Sept. 13 VII Vuosikerta - Vol. VII

Hiilenkaivajat ovat voittaneet lakkotaistelunsa

Harrisburg, Pa. — Yhdysvaltain kovanhiilenkaivajain ja hiiliyhtiöiden edustajat ovat hyväksyneet uuteen työsopimukseen liitettävät ehdot. Järjestön palkkakomitea on heti antanut hyväksymisensä ehdoille ja päättänyt kutsua kovanhiilen kaivajain konventionin koolle syyskuun 17 päiväksi Scrantoniin, jossa sopimus tulee lopullisesti alistettavaksi mainarien edustajain hyväksyttäväksi.

Uuden palkkasopimuksen mukaan hiilenkaivajat tulevat saamaan yleisen 10 prosentin palkankorotuksen ja kahdeksan tunnin työpäivän. Samalla ovat hiiliyhtiöt suostuneet tunnustamaan hiilenkaivajain järjestön ja työrettelöiden tapahtuessa sitovat itsensä velvoitetuksi selvittämään selkkauksen ainoastaan unionin edustajain kanssa. Mikäli ilmotetaan, tullaan esillä oleva sopimus vahvistamaan kahden vuoden ajaksi.

Suunnitelmien mukaan lakossa olevat hiilenkaivajat tulevat palaamaan työhön kahden vuorokauden päästä sen jälkeen kun mainarien konventioni on antanut sopimukselle lopullisen hyväksymisensä.

Lakon sopiminen tapahtui kuvernööri Pinchotin välityksellä. Yhteisissä neuvotteluissa, jotka kuvernööri järjesti, kumpikin riitapuoli suostui jouduttamaan uuden sopimuksen laatimista ja välttää kaikkia väärinymmärryksiä, jotka mahdollisesti voisivat johtaa uusiin välien rikkontumiseen. Kuvernööri jää edelleenkin pääkaupunkiin ollakseen pikaisesti saatavissa, jos hänen apuaan tarvitaan.

Riitapuolet edellisen lisäksi vakuuttelivat kuvernöörille ettei kaivosmiesten vaatimuksissa ole enää mitään sellaista, joka voisi aiheuttaa sekaannusta ja viivytystä senjälkeen kun kaivosmiehet ovat hyväksyneet kuvernöörin neljä pointia. Jälellä oleva työ rajoittuu pääasiassa eräitten kohtien tulkintaan ja muodollisen sopimuksen laatimiseen ennemmin sovituista asioista.

Sopimuksen teko kaivosmiesten ja kaivantojen omistaj. välillä merkitsee sitä, että kovan hiilen vähittäismyyntihinta tulee olemaan 75 senttistä dollariin kalliimpi tonnia kohden kuin tähän asti. Tämä seikka sopimuksessa on valitettava, lausui Pinchot, mutta sitä ei voitu välttää. Hänen mielestään pieni hinnan korotus on sentään pienempi paha kuin ettei saisi kovaa hiiltä ollenkaan.

Sotatarpeita vaihdetaan rahaksi

Lontoo. — Huolimatta todistetuista varkauksista ja niistä lahjomisista, joita sotatarpeitten käsittelyssä väitetään tapahtuneen, ilmottavat englantilaiset saaneensa lähes 45,000,000 dollaria voittoa niiden sotatarpeitten myynistä, jotka Englannin maa- ja meriväeltä jäivät käyttämättä sodan loppuessa. Kaikki nämä voitot tullaan käyttämään työkyvyttömäksi joutuneiden sotaveteraanien avustamiseksi.

Venäjän tulitikkutrustit yhtyvät

Moskova. — Kuusi syndikaatin muodostavaa trustia tulee Venäjällä yhdistämään 33 tulitikkutehdasta yhteisen johdon alaiseksi. Näiden tehtaiden yhteinen tuotanto oli ennen sotaa 2,700,000 laatikkoa vuodessa, mutta nyttemmin lähentelee tuotanto 2 miljoonaa laatikkoa. Syndikaattiin kuulumattomat tehtaat ovat olleet jatkuvassa pulassa rahavarojen ja raaka-aineiden puutteen johdosta ja suurin osa näistä pienemmistä tehtaista suljettiin viime vuoden loppukuukausina. Uuteen syndikaattiin yhtyvät m. m. Uralin, Siperian, Smolenskin ja Jaroslavin suuret tehtaat ja lopullinen liittyminen tapahtuu toimivuoden 1923—24 loppuun mennessä.

Venäjän armeija järjestetään nyt uudelle pohjalle

Riika. — Moskovasta saapuneessa tiedossa kerrotaan, että Venäjän neuvostohallitus on määrännyt mobilisoinnin n.s. alueelliseen armeijaan harjottamista varten. Tähän armeijaan tullaan mobilisoimaan kaikki vv. 1897 ja 1900 syntyneet miehet ja tulee armeija mahdollisesti käsittämään noin puoli miljoonaa miestä.

Tämä askel on otettu osana sen armeijan uudestaan järjestämissuunnitelman toteuttamiseen tarpeellisista toimenpiteistä, jonka suunnitelman tarkotus on perustaa Venäjälle suuri seisova armeija, joka tekisi mahdolliseksi vapaaehtoisten ja vanhan punaisen armeijan sotajoukkojen vapauttamisen palveluksesta.

Sveitsiläisiä sanomalehtimiehiä vierailee Canadassa

Quebec. — Joukko sveitsiläisiä sanomalehtimiehiä saapui tänne maanantaina valtamerilaiva City of Paris'illa, vieraillakseen Canadan Pacific rautateillä yli Canadan sanotun yhtiön palveluksessa olevan A. B. Calderin opastamana. Joukkueeseen kuuluu useita huomattuja Sveitsin sanomalehtimiehiä. Heidän matkansa tarkotuksena kuuluu olevan oppia jotain Canadassa vallitsevista olosuhteista.

Paperirupla julistetaan mitättömäksi Venäjällä

Köpenhamina. — Venäjän komissarien neuvosto on julaissut dekreetin, jossa julistetaan v. 1922 painetut Soviet ruplat mitättömiksi Venäjällä marrask. 1 p. jälkeen ja muissa maissa jouluk. 31 p. jälkeen, kerrotaan tänne saapuneessa tiedossa.

Tämä seuraa valtiopankin maksuosotusten eli tsernovetzien liikkeelle laskemista, joiden tsernovetzien vakiintunut kulta-arvo on vähän yli punnan, ja jotka ottavat paperiruplan tilan kaikilla teollisuuden ja kaupan eri haaroilla.

Osanotto kansalliseen näyttelyyn suurin tänä vuonna

Toronto. — Täällä pidetyssä Canadan kansallisessa näyttelyssä kävi lauantai iltaan mennessä, jolloin näyttely päättyi, kaikkiaan 1,-493,000 henkilöä. Tämä on suurin luku näiden vuotuisten näyttelyjen historiassa. Tämän vuotinen näyttely oli jo 54:jäs laatuaan. Viime vuonna otti näyttelyyn osaa kaikkiaan 1,372,500 henkilöä.

Jugoslavia mobilisoi joukkojaan

Rooma. — Triestestä Roomaan saapuneessa tiedonannossa kerrotaan, että Jugoslavia valmistautuu mobilisoimaan armeijaan joukkojaan. Belgraden hallituksen sanotaan väittävän mobilisointia välttämättömäksi puolustaakseen rajaansa mahdollisen yhteentörmäyksen sattuessa Italian ja Jugoslavian liittolaisen Kreikan välillä sekä Unkarissa ja Bulgariassa kehittymässä olevien selkkausten takia.

Walesin prinssi saapunut Canadaan

Quebec. — Englannin kuninkaan poika ja kruununperillinen, Walesin prinssi saapui maihin täällä keskiviikkona. Prinssi tunnetaan matkoillaan jokapäiväisellä nimellä loordi Renfrew ja on hän matkalla maatilalleen Albertaan lepäilemään, sillä hänen ylhäisyytensä kerrotaan olevan kovasti levon tarpeessa, huolia ja touhuja kun on ollut paljon vierailumatkojen ja sen sellaisten hommien yhteydessä.

Sotamiehet ovat tyytymättömiä Britanniassa

Lontoo. — Merimiehet, sotilaat, ilmailijat ja siviilipalvelijat ovat sotajalalla Englannissa sen johdosta, että armeijan ja meriväen palkkoja ehdotetaan alennettavaksi ja siviilipalvelijain työpäivää pidennettäväksi.

Suurinta vastustusta on ehken saanut osakseen se hallituksen komitean tekemä ehdotus, jossa ehdotetaan, että nuoria naisia tulisi ottaa palvelukseen pienemmällä palkalla kuin mitä miehet saavat ja että heidät tulisi naimisiin mentyään pakollisesti erottaa palveluksesta. Komitea väittää naisten olevan uusia tulokkaita konttorityöhön. Feministit ja naisten järjestöt kuitenkin väittävät, että tällä teolla aijotaan naisilta riistää se asema, jonka he ponnistuksillaan sodanaikana ansaitsivat.

Sotilaitten keskuudessa kritiseerataan palkkojen alennusta armeijassa siksi, että heidän palkkojaan tullaan alentamaan paljon suuremman prosenttiluvun mukaan kuin upseerien. Sotilaitten palkat tullaan alentamaan kahdesta shillingistä ja yhdeksästä pencestä yhteen shillingiin ja kuuteen penceen päivä.

Siirtolaislait tullaan ehkä lieventämään

Ottawa. — Uuden siirtolaisministerin, J. A. Robbin politiikkaan tulee mahdollisesti sisältymään siirtolaisuutta rajottavien määräysten lieventäminen. Täydellisempi selostus uuden ministerin politiikasta tullaan ehkä julkaisemaan niin pian kuin ministerin ja toisten siirtolaisdepartementin johtajien väliset neuvottelut päättyvät. Mitä tulee Britaniasta ja Yhdysvalloista saapuviin siirtolaisiin aikoo uusi ministeri avata portit Canadaan jokaiselle terveellä ruumiilla varustetulle miehelle, joka suostuu tekemään työtä.

Suur-Britanniassa ja Yhdysvalloissa on siirtolaisuuden kiihottamiseksi levitetty paljon kirjallisuutta ja viimeisinä kuukauksina ilmotetaan siirtolaisuuden Canadaan näistä maista osottaneen melkoista nousua. Elokuussa saapui Englannista enemmän siirtolaisia kuin yhdenkään kuukauden aikana sitten vuoden 1913, joskin elokuun siirtolaisuutta voidaan pitää epänormaalisena siksi, että niiden joukossa oli suuri määrä elonkorjaajia.

Kreikka lähettänyt ultimaattumin

Rooma. — Kreikka on lähettänyt ultimaattumin Albanian hallitukselle, vaatien niiden henkilöiden luovuttamista viiden päivän sisällä, jotka ovat syyllisiä Italian diplomaattisten agenttien murhaan Albaniassa.

Berlin. — Neuvosmies Fellinger on nimitetty Saksan hallituksen raha-asiain diktaattoriksi. Uuden diktaattorin ensimäisenä tehtävänä on piilotettujen ulkomaalaisten rahojen takavarikoiminen.

Uutisia Turkestanin kapinaliikkeestä

Kööpenhamina. — Venäjältä saapuneissa sähkösanomissa kerrotaan, että Turkestanissa puhjennut kapinaliike on kehittymässä yhä vakavammaksi ja että neuvostohallituksen punaisen armeijan komentaja kenraali Kemeneff on lähtenyt kapina-alueelle johtamaan neuvostojoukkojen taistelua kapinallisia vastaan.

Kansainliitto tukee Italian vallotustoimia

Parisi. — Italian pääministeri Mussolini on sähköttänyt Pariisissa olevalle Italian lähettiläälle, parooni Avezzanalle, että hän tulee hyväksymään liittomaiden lähettiläiden tekemän päätöksen Italian ja Kreikan välisessä selkkauksessa. Mussolini samalla lupaa poistaa italialaiset sotajoukot Korfusta kun Kreikka on täydellisesti suostunut sille esitettyihin vaatimuksiin. Lähettiläiden konferenssissa Kreikalle asetetut vaatimukset ovat pääpiirteissään samat mitä Italia on omasta puolestaan jo aikaisemmin Kreikalle esittänyt. Italian sotajoukkojen poistamista koskevista lupauksista asema on vielä siksi sekava, että ei ole mitään varmuutta koska Korfun tyhjentäminen italialaisista kaappaajista voi käydä mahdolliseksi.

Pikatietoja

TUHOISA JUNAONNETTOMUUS VENÄJÄLLÄ

Riika. — Moskovasta saapuneessa sähkösanomassa tiedotetaan, että Omikissa on pikajuna suistunut radalta sillä seurauksella, että 82 ihmistä sai surmansa ja 152 loukkaantui.

IRLANTI HYVÄKSYTTY KANSOJEN LIITTOON

Geneve. — Kansojen liiton neuvosto on täällä koolla olevassa istunnossaan päättänyt hyväksyä Irlannin kansojen liiton jäseneksi. Irlannin edustajat ovat jo ottaneet paikkansa muiden kansojen liiton edustajain joukossa.

COBALTIN PILETTIVARKAITA VANGITTU

Cobalt. — Poliisit ovat vanginneet kaksi poikasta, joiden syytetään tunkeutuneen muiden poikasten kanssa Cobaltin asemahuoneeseen ja varastaneen sieltä 4,800 kappaletta rautatiepilettejä. Pojat vangittiin pohjoiseen menevästä junasta ja tuotiin takaisin Cobaltiin. Pojat ovat alle kahdentoista vuotisia ja ovat he kotoisin Timminsistä, jossa heidän juttunsa tulee käsiteltäväksi.

RANSKA LÄHETTÄNYT ULTIMAATTUMIN SAKSALLE ....

Berlin. — Berlinissä oleva Ranskan lähettiläs Margerie on jättänyt ultimaattumin kansleri Strezemannille. Ultimaattumissa sanotaan, että Saksan on luovuttava passiivisesta vastarinnasta Ruhrilla ennenkuin sen kanssa voidaan ryhtyä diplomaattisiin neuvotteluihin.

VENÄJÄN KOMMUNISTIPUOLUEEN JÄSENMÄÄRÄ 410,000

Moskova. — Virallisten tilastojen mukaan Venäjän kommunistipuolueen keskimääräinen jäsenluku nousi vuoden 1922 ajalla 410,000. Varsinaisia venäläisiä on puolueessa 72 prosenttia, ukrainalaisia 6, juutalaisia 5, gruusialaisia 2 ja tataareja 2 prosenttia. Loput muita kansallisuuksia.

Bonin-saaren linnotukset meren pohjassa

Moskova. — Harbinista saapuneiden tiedonantojen mukaan Bonin saarella sijainneet linnotukset ovat vaipuneet meren syvyyteen. Uutisessa myöskin kerrotaan lähellä Tokiota sijaitsevan Kamuhiki nimisen kaupungin tuhoutumisesta.

Bulgarian valkoinen komento pulassa

Berliini. — Bulgariasta ilmotetaan, että valkoinen hallitus on vaikeassa tilanteessa sen johdosta, että vallassa oleva upseeriklikki vaatii taantumuksellisempaa politiikkaa kuin mitä hallitus on tähän asti osottanut. Upseeriklikki on kokouksessaan päättänyt kumota Zankoffin hallituksen ellei se toteuta heidän vaatimuksiaan.

Yhdysvaltain sotalaivoja on ajanut karille

Santa Barbara, Cal. — Seitsemän Yhdysvaltain laivostoon kuuluvaa hävittäjälaivaa ja Pacific Mail-linja höyrylaiva Cuba ovat ajaneet karille Argueillo Lightin edustalla, noin 75 mailin päässä pohjoiseen päin täältä.

Hävittäjälaivan mukana ilmotetaan 25 merisotilasta saaneen surmansa. Kaikki hävittäjälaivat ovat perinpohjin tuhoutuneet.

Höyrylaiva Cuban ilmotetaan uponneen, mutta aluksella olleet matkustajat ja laivamiehet on saatu pelastetuksi ja on heidät kuletettu eräällä sotalaivalla Los Angelesiin.

Karille ajon selitetään johtuneen sakeasta sumusta.

Suurin osa hävittäjälaiva Youngin miehistöstä joutui surmanloukkuun nukkuessaan kun laiva kaatui noin puolitoista minuuttia sen jälkeen kuin se oli ajanut matalikolle. Haaksirikkoutuneilta laivoilta, joita aallot nyt hakkaavat palasiksi rannikkoa vastaan, pelastettiin kaikkiaan yli 500 miestä, joista vähintäin sata sai lievempiä haavoja ja naarmuja uidessaan maihin matalikolla.

Hävittäjät kulkivat ryhmässä noin 20 solmunvälin nopeudella tunnissa sakeassa sumussa, silloin kun johtava laiva ajoi matalikolle. Kolmen minuutin kuluttua ensimäisen laivan matalikkoon ajamisesta olivat kaikki laivat rannalla.

San Franciscosta saapuneessa tiedossa kerrotaan hukkuneiden luvun nousevan kolmeenkymmeneen.

Laivojen ehjänä elastamisesta ei ole vähääkään toivoa.

Yhdysvallat ei tunnusta vielä neuvostovaltaa

Uusi presidentti on ilmottanut seisovansa entisellä taantumuksellisella kannalla.

Washington. — Yhdysvaltain uusi presidentti Coolidge on nyt ollut virassaan juuri kuukauden päivät ja on nyt valinnut kantansa hallituksen edessä olevissa tärkeimmissä kysymyksissä. Tässä pääpiirteissään presidentin kanta seuraavissa päivän tärkeissä kysymyksissä.

Kieltolakiin nähden on presidentti sitä mieltä, että kieltolakia on noudatettava, mutta kieltolain suhteen on noudatettava mitä suurinta yhteistoimintaa eri valtioiden kanssa.

Muscle Shoalsin suhteen, josta Hardingin hallitus on hieronut kauppaa Henry Fordin kanssa, on Coolidge sitä mieltä, että kongressin olisi annettava oikeus mainitun voima-asemalaitoksen myymiseksi Fordille.

Neuvosto-Venäjään nähden on Coolidge valtiosihteeri Hughesin kannalla, jonka mukaan Yhdysvaltain ei ole annettava tunnustustaan neuvostohallitukselle, ennenkuin kommunismi on murskattu Venäjällä ja neuvostohallitus on valmis tunnustamaan Venäjän entisen hallituksen kansainväliset sitoumukset.

Kulkutaudit leviävät maanjäristysalueilla

Osaka. — Jaapanin virallisissa piireissä pelätään, että Tokiossa ja Jokohamassa valloilleen päässyt rutto tulee yhä leviämään. Paikallisen punasen ristin taholta ollaan ankarassa työssä lääketarpeiden ja muiden välineiden hankkimiseksi kulkutaudin leviämisen estämiseksi.

Maanjäristyksen ja sitä seuranneiden onnettomuuksien uhreja poltetaan tuhansittain suurissa yleisissä ruumiinpolttolaitoksissa.

Kauhunsanomia virtaa edelleen Japanin tuhoista

Osaka. — Jaapanin hallitus on luovuttanut 530,000,000 jeniä maanjäristyksen kautta hätää kärsimään joutuneiden avustamiseksi. Tämä on suurin summa, mitä avustustoimiin on yhdessä erässä vielä koskaan luovutettu koko maailman historiassa.

Ulkomailta on jo alkanut saapua avustusta summissa. Mutta avustusta kaivataankin kipeästi. Virallisten raporttien mukaan yksistään Tokiossa on 300,000 rakennusta tuhoutunut ja noin 500,000 ihmistä on nykyään kodittomana.

Viimeisimpien tietojen mukaan sai Jokohamassa surmansa 20,000 ihmistä ja noin 40,000 loukkaantui. Noin 71 prosenttia koko Tokion kaupungista on raunioina.

Jokohamasta viimeksi saapuneiden tietojen mukaan siellä surmansa saaneiden ulkomaalaisten lukumäärä nousee noin kahteen sataan. Ulkomaalaisten uhrien lukumäärän lasketaan kaikkiaan nousevan noin viiteen sataan.

Puutteeseen joutuneista tulee hulluja.

Peking. — Asakasta tulleiden tietojen mukaan Jaapanin poliisiviranomaisten toimittamien laskelmien mukaan Tokiossa surmansa saaneiden lukumäärä nousee kaikkiaan 143,000. Lukuisat ihmiset, jotka ovat Tokiosta paenneet Neno puistoon, hakien turvapaikkaa siellä, ovat elintarpeiden puutteessa ja epätoivoissaan tehneet itsemurhan tai tulleet hulluksi.

Mikäli kerrotaan, tulee Tokio edelleenkin olemaan Jaapanin pääkaupunkina.

Järjestys on vähitellen saatu palautetuksi Tokiossa, mutta elintarpeita, vaatteita, ajovehkeitä ja kuorma-autoja on niukalti. Sotajoukkoja on keskitetty kaupunkiin ja kaupungin ympärille ja ankariin toimenpiteisiin on ryhdytty kaikkea laittomuutta vastaan.

Noin 500,000 pakolaista oleilee keisarillisen palatsin ympärillä. Pakolaiset ovat tuntikausia odotelleet kaksi mailia pitkässä jonossa saadakseen hiukan riisiä syödäkseen.

Vanhemmat juoksentelevat pitkin katuja ja kutsuvat lapsia nimeltä tai kantavat julistuksia, joissa on kirjoitettuna kadonneitten omaistensa nimet.

Sotajoukot rakentavat kiireisesti suojia, joita hallitus on määrännyt rakennettavaksi 12,000. Voittoilu rangaistaan ankarasti, jos sellaista tavataan, mutta suunnattomn korkeita hintoja maksetaan toisinaan elintarpeista.

Gasoliinista on suuri puute ja moottoriliikenne on kokonaan keskeytynyt.

Sotalaki on päätetty ulotuttaa myös Saitamaan ja Chibaan ja pankit on päätetty avata niin pian kuin mahdollista sotaväen suojeluksen alaisena.

Viimeksi onnettomuudesta saapuneet tiedot ovat paljon toivorikkaammat kuin ennen. Surmansa saaneiden lukumäärä ei vieläkään tiedetä tarkalleen. Arviot ovat vaihdelleet aina useihin satoihin tuhansiin saakka.

Paljon siirtolaisia Ellis-saarella

New York. — Ellis-saarella on taas tuhansia siirtolaisia pyrkimässä Yhdysvaltoihin. Siirtolaistarkastajain ja -lääkärien vähyyden takia odottaa Ellis-saarella vuoroaan lähes kolmetoista tuhatta ulkomaalaista 24 valtamerilaivalla. Tämän viivytyksen ilmotetaan maksavan laivayhtiöille suuria summia, sillä matkustajain ylläpitoon lasketaan kuluvan dollari päivässä jokaista matkustajaa kohden, puhumattakaan siitä, että laivat myöhästyvät kulkuvuoroiltaan y.m. Nyt satamassa olevien matkustajain tarkastus tulee kestämään vähintäin viikon ja tuhansia saapuu joka päivä.

Canadan unioiden kongressi alkanut vuotuisen istunnon

Vancouver. — Canadan ammattiliiton 39:säs vuotuinen konventioni on paraikaa istunnossa Vancouverissa. Konventionissa on noin kolme sataa edustajaa, edustaen ammattiliittoon kuuluvia työläisiä jokaisesta maakunnasta Canadassa.

Konventionin ensimäinen päivä kului avajaisiin kuuluvien muodollisuuksien ja tehtävien toimittamisessa. Kaupungin pormestari C. E. Tisdall lausui kaupungin puolesta tervehdykset konventionin edustajille. Konventionin varsinainen työohjelma käsittää paljon asioita. Muun muassa lupaa muodostua vilkas keskustelu äskeisiä Nova Scotian lakkotaisteluja koskevista kysymyksistä. Yksi lakon johtomiehistä, N. C. McLaclan, jonka Amerikan hiilenkaivajain järjestön presidentti Lewis erotti lakon aikana Nova Scotian piirijärjestön johtavasta virasta, on itse persoonakohtaisesti läsnä konventionissa ja samoin myöskin Silby Barret, jonka Lewis nimitti lakon aikana Nova Scotian piirijärjestön presidentiksi erottamansa tilalle.

Konventioniin on myöskin saapunut veljesedustajia Englannista ja Yhdysvalloista. Frank Hodges edustaa Englannin ammattiunioiden liittoa ja Amerikan Työväenliiton edustajaksi on lähetetty Walter Reddick. Amsterdamin kansainvälistä ammattiliittoa edustaa F. J. Brown. Näiden veljesedustajain varsinainen työ konventionissa rajottuu siihen, että he pitävät puheen ja selostavat edustamainsa järjestöjen asemaa konventionille.

Canada tehnyt sopimuksen Irlannin kanssa

Ottawa. — Ensimäinen muodollinen sopimus tehtiin Canadan ja Irlannin vapaavaltion välillä kun sopimus, joka tekee mahdolliseksi posti money orderien suoranaisen vaihdon näiden maitten välillä, allekirjotettiin täällä. Vaikka vapaavaltiolla on ollut oma postihallintonsa jo lähes puolitoista vuotta nim. siitä saakka kun Irlannin sopimus Englannin ja vapaavaltion välillä astui voimaan 1922 on kaikki posti money orderiliike näiden maitten välillä tehty Englannin postihallinnon välityksellä. Sopimus astuu voimaan ensi tammik. 1 päivä.

Lentokoneet Canadan postiliikenteeseen

Lontoo. — Uusia yrityksiä lyhentää postinkuletuksessa kuluvaa aikaa Canadan ja Englannin välillä suunnitellaan tehtäväksi ilmaministeristön tekemien kokeilujen tuloksena, jotka kokeilut tulevat loppuunsuoritettua muutamassa päivässä.

Uuden suunnitelman mukaan tullaan valtamerilaivoille asettamaan pieniä nopeita lentokoneita, jotka lähtevät postin kanssa laivoilta satamaa kohden laivan ollessa useita satoja maileja satamasta ja kulkevat yli sadan mailin nopeudella tunnissa, saapuen siten postin kanssa satamaan aikoja ennen laivan saapumista. Satamasta tultaisiin posti edelleen kiidättämään toisilla lentokoneilla suurimpiin kaupunkeihin ilman minkäänlaista viivytystä.

Belfastin ja Cherbourgin välillä aijotaan niinikään alkaa harjottamaan postinkuletusta ilmateitse.

Viisikymmentä saanut surmansa maanjäristyksessä

Lontoo. — Viisikymmentä ihmistä on saanut surmansa ja loukkaantunut Kalkuttan seuduilla tapahtuneessa maanjäristyksessä Intiassa. Suurin ihmishengen hukka on tapahtunut Nymensinghin alueella, jossa useita asuinrakennuksia muun tuhon ohella on luhistunut kokoon.

No 104
...auppa
...i päivän alhai... ...kohtelun. — Siis ...e tutustua liik...
...akaa osoitteella:
...Arthur, Ont.
...koitsijat
...n asetus urak... ...sentähden, että ...olemme ammat... ...mme tehdään ta... ...e olevia hienoja ...a Housen kella...
...kivälineitä
...aikenlaisia suoma... ...nofoonilevyjä, pia... ...afeja sekä muita
...non virittäjä sekä
... voi lähettää suo...
... VAILLANCOURT ...ROS. — ...e Store, ... Sudbury, Ont. ...postikonttoria.
...n Baggage ...nsfer
...a-ajo komppania ... 34 Lorne Street ...RY, ONT.
...itkänmatkan muut ...onekalu varasto... ...yynti paikka. ... ja päivällä
...n Brothers ...katavarakauppa ...ja ja jauhoja. ...uomalaiselle vä... ...tölle ...e 117 — ...9 Timmins, Ont.
Taxi, ...ja F. SUSZEK autoajurit ...ne 77 ...ck, Elgin St.
...HAYES ...kalääkäri ... Cobalt, Ont.
...RANGAN ...TAJA ...N & MILLER ...I SPESIALISTI ...1381 ...k. Sudbury, Ont.
...äseuran
...listetaan avoimek... ...enkilöiden haetta... ...in W. P. S. Osas... ...yhdistetty talon... ...kanssa eli ilman ...n etutila. Hake... ...nene ja palkka... ...n lähetettävä en...
...aanotettava heti
... lähetettävä osot...
...OSASTO ..., Fort William,
... FRASER ...LÄÄKÄRI ...on Block ...takauppaa vasta... ...tä) ...157.
...tietää
...issä nykyään on ... hyvä ja anna ... J. M. Box 31,

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekerta; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Ainoat oikeat valtit

Jokainen niin Canadan kuin Suomenkin työläinen tietää, että jos Suomesta tulevat työläiset haluavat nauttia järjestyneiden työläisten luottamusta tai päästä valistuneiden työläisten suosioon, siihen on ainoastaan yksi pääsylippu — Suomen sosialistisen Työväenpuolueen antama todistus.

Suomen luokkasodan tapahtumat ja suhteet ovat juurtuneet syvälle, unohtumattomasti työläisten mieliin. Valkoisten ja punaisten välit ovat sovittamattomat. Canadan työläinen, vaikkapa hän ei olisikaan ollut missään käytännöllisessä kosketuksessa Suomen luokkasodan kanssa, muistelee kuitenkin leppymättömällä vihalla ja katkeruudella saksalaisten junkkerijoukkojen kanssa käsikädessä temmeltäneitä Suomen valkoisia. Taas Suomesta Canadaan siirtynyt valistunut työläinen ei voi unohtaa toveriensa roistomaisia rääkkääjiä.

Työläisten luonnollinen oikeudentunto on niin tiukka, että Canadan työläisten keskuudessa astui aivan luonnostaan käytäntöön Suomesta tulevien tutkiminen. Minkä meidän toveripuolueemme, Suomen sosialistinen työväenpuolue päästää, se on oleva päästetty täälläkin. Minkä se hylkää, sille ovat työväen toveriluoton ovet kokonaan suletut.

Me Canadan suomalaisen Sosialistijärjestön ja Workers Partyn jäsenet voimme ylpeydellä viitata siihen, että Suomen kansan kireimmissä luokkataistelukysymyksissä kykenee ja on oikeutettu päättämään toveriluottoa koskevissa asioissa ainoastaan meidän veljespuolueemme, Suomen Sosialistinen työväenpuolue. Tämä puolue edustaa Suomen työläisten valtiollista liikettä, kuten suomalainen sosialistijärjestö ja sen emäjärjestö täällä. Se on tunnettu Kolmannen Kansainvälisen lipun kantajana ja yleensä vasemmistolaisen työväenliikkeen edustajana.

Mitä kohtalon ivaa, että nekin työväen järjestöjen nimen suojassa toimivat liikkeet, jotka työkseen taistelevat kolmatta kansainvälistä ja yleensä työläisten valtiollisia puolueita vastaan, joutuvat nyt puhtaimpia ja parhaimpia toveriluottoja hankkiessaan kääntymään Suomen sosialistisen työväenpuolueen puoleen. Kun Yhdysvaltain I.W.W. liitto tai Canadan O.B.U. haluavat erottaa kunnon luokkataistelijan lahtareista, tapahtuu se meikäläisen valtiollisen puolueen antamalla lausunnolla. Vain meikäläisten käsissä ovat heikäläistenkin tarvitsemat toveruuden ja luotettavaisuuden valtit.

Samalla siis kun o.b.u:laiset parjaavat meidän järjestöjämme ja valtiollisia puolueitamme, ne kuitenkin käytännössä joutuvat turvautumaan meidän sanaamme. Kun joku O.B.U. unitti ojentaa sen tutkimustoimiin eksyneelle työläiselle Suomen sosialistiselta työväenpuolueelta saapuneen todistuksen, täytyy sen tunnustaa käsittelevänsä kultaisinta, luotettavaisinta todistusta mitä ikinä työväen luokkataistelukysymyksissä voidaan antaa.

Moraalisesti alasvajonnut ja lurjusmaisen periaatteeton on sellainen liike, joka parjaamaltaan järjestöltä kääntyy hankkimaan luotettavaisuustodistuksia. Kun me tuomitsemme i.w.w:läiset syndikalistiset järjestöt ja niiden edesvastuuttomat virkailijat ja laitokset, me teemme sen siinä mielessä, että sinä ilmoisna ikinä emme me ole heikäläisten todistusten vaivaisia. Meillä on toveriluottoa jakavia joukkojärjestöjä ilman heitäkin. Ja me tiedämme, että jos missä vallankumoustaisteluja käydään joko suuremmassa taikka pienemmässä mittakaavassa, luokkataistelun logiikka ja vallankumouksellisten työläisten kypsyys on aina johtava asiat niin, että joku I.W.W. liiton tai O.B.U. sairaalla hengellä täytetty järjestö ei ole ikinä tilaisuudessa ratkaisemaan työläisten toveriluotosta.

On mieltä ylentävää ja periaatteellisesti rohkaisevaa mainita siitä osasta, joka on langennut suomalaisen veljespuolueemme osalle luotettavaisuustodistusten antamisessa Canadaan saapuneiden suomalaisten suhteen. On valitettavaa, että näitä todistuksia, Suomen toverien huomaamattomuuden takia, on jaettu sellaisten järjestöjen kautta, jotka eivät omasta kohdastaan ole oikeutettuja eikä yleisen työväenliikkeen kannalta katsoen valtuutettuja avaamaan suutansa työläisten luotettavaisuusasioissa. Tulevaisuudessa on katsottava, etteivät toveruuden valtit joudu vääriin käsiin.

Työväenpuolueen lupaava tulevaisuus

Englannin kaivostyöläisten järjestön sihteeri Frank Hodges, joka on paraikaa vierailulla Canadassa, lausui Torontossa pitämässään puheessaan, että Työväenpuolue tulee kymmenen vuoden päästä ottamaan hallitusohjakset käsiinsä Englannissa. Puhuja viittasi Englannin nykyiseen sekavaan asemaan ei ainoastaan ulkopoliittisessa, vaan myöskin sisäisessä suhteessa. Kun muut yhteiskunnan kerrokset käyvät neuvottomiksi niin taloudellisten kuin valtiollistenkin vaikeuksien edessä, käy Englannin järjestynyt työväestö yhä tietoisemmaksi tehtävistään ja varmemmaksi tulevaisuudestaan. Työväestö kulkee nopein askelin kohti voittoansa.

Englannin Labor Party on viime aikoina muodostunut yhä keskeisimmäksi tekijäksi Englannin työväenliikkeessä. Vaikka tässä puolueessa, varsinkin sen johdossa, on vielä vahva annos pikkuporvarillista henkeä, on puolue kuitenkin kokonaisuudessaan jo suuremmoinen tekijä työväen luokkataisteluliikkeessä. Viimeisen parin vuoden tajalla on se saavuttanut loistavia voittoja parlamenttivaaleissa ja suorittaa se työläisten valtiollisena elimenä niin tärkeää osaa, että yksinpä kommunistit ovat muutamissa viimeisissä vaalitaisteluissa olleet yhteistoiminnassa Labor Partyn kanssa, asettuen kannattamaan sen ehdokkaita. Periaatteellisessa suhteessa osottaa työväenpuolue jatkuvaa kypsymistä. Samalla kertaa oppositsionipuolueena käy se suurimerkityksellistä käytännöllisen politiikan koulua. Labor Party sanalla sanoen on sekä edistysmielinen että edelleen edistysmahdollinen puolue.

Sen sijaan vapaamieliset ja kansallismieliset kokonaisuudessaan katsottuna ovat pysyneet entisellä kannalla. Porvarillisen järjestelmän umpikuja pitää ne luonnonpakolla taantumustilassa. Uudestaanrakentamisliike on niiden näköjään suurista ponnistuksista huolimatta lamassa. Sen sijaan Labor Partyn keskuudessa kypsyvät yhä selvemmäksi sosialistisia teorioita vastaavat katsomukset. Puolueen johtomiehen Snowdenin äskettäin läpiajama vaatimus suuromaisuuksien yhteiskunnallistuttamisesta on merkitsevä edistysaskel Englannin työväen valtiollisessa liikkeessä. Tosin puolueen keskuudessa on eri vivahduksia ja erilaisia mielipiteitä yhteiskunnallistuttamista koskevan ohjelman käytännöllisestä puolesta. Seuraavien vaalien jälkeen, jolloin taas on syytä odottaa puolueen saavan entistä loistavimpia voittoja, jonka kautta poliittinen tilanne yhä vaan kärjistyy, tulee olemaan erittäin mielenkiintoista nähdä, minkälaiseksi puolueen ohjelma ja suunta edelleen kehittyy ja mitkä käytännölliset taistelukysymykset tullaan asettamaan etutilalle. Siihen mennessä puolueen politiikka rajottuu vain tavallisen oppositsionipuolueen taisteluksi. Mutta tämä taistelu on samalla luonnollinen tila Englannin työväenluokan kypsymisessä yhä korkeampia vallankumouksellisia vaatimuksia vastaavaksi.

Porvarismaailman eräs kehityssuunta

Viime sodan vaikutuksesta on sodankäyntitaito suuressa määrin teknillisessä suhteessa kehittynyt. On ilmalaivasto, 130 km. kauas kantavat kanuunat ja myrkkykaasut. Viime maailmansota antoi Ranskalle rohkeutta mustaihoisen armeijan muodostamiseen ja sotajalalle asettamiseen. Tiedätkö sinä, kuinka paljon uhreja se on nyt vaatinut? Liittovaltojen puolelta 6 milj. kuollutta taistelutantereilla, 4,150,000 kuollutta rauhallisista siviilihenkilöistä yleisen kuolevaisuuden lisääntymisen johdosta, syntyneiden lukumäärän alentumisen, joka lasketaan 13,200,000 eli kaiken kaikkiaan 23,300,000 tuhoutunutta ihmishenkeä. Keskuvaltojen ihmishukka on laskettu 4,200,000 kaatuneissa taistelukentillä, 1,750,000 tuhoutuneeksi siviilihenkilöksi sekä syntyneiden lukumäärä vähentyneeksi 7,650,000 ihmishengellä. Keskusvaltojen ihmishukka kokonaisuudessaan on 13,000,000 henkeä. Kaiken kaikkiaan menetti ihmiskunta maailmansodan johdosta 37,000,000 ihmishenkeä eli yhtä paljon kuin Ranskassa on asukkaita, johon vielä on lisättävä Keski- ja Itä-Europan perinpohjainen rappeutuminen. Jonakin huomenpäivänä alkava uusi maailmansota tulee olemaan vielä verisempi, jollemme me sitä estä. Pääesikunnissa puhellaan yhä vielä vain sodankäynnistä käyttämällä aseina kemiallisia myrkkykaasuja ja ruttobasilleja kuolettavien kulkutautien keinotekoiseksi levittämiseksi kokonaisten kansojen keskuuteen, käyttämällä aseina sähköllä maastakäsin ohjattavia ilmalaivoja viholliskaupunkien tuhoamiseksi sekä entistä enemmässä määrin käyttämällä musta- ja keltaihoista «kanuunanruokaa» valkoisten «kanuunanruuan» tuhoamiseen».

— Työväenluokka ei tarvitse porvarillisten sosiologien myöhään tulevaa havaintoa, että ihminen on henkisessäkin elämässään yhteiskunnallisesta yhdyskunnastaan (valtiosta, luokasta) riippuvainen. Me toteamme vain, ettei sekään tiede voi enää niin ilmeistä totuutta kieltää. Hyvä on, jos se auttaa meitä todistamaan, että esim. pappi yhä opettaa vanhantestamentillisia raakalaiskatsomuksia ja porvarillinen talousoppinut puhuu palttua kertoessaan tarinoita pääoman synnystä alkuihmisen «säästäväisyyden» kautta. Ja että porvarin henkinen elämä on varsin lähellä raakalaisaikaa, jopa sitä alempana, sitä ei tarvitse työväenluokan enää todistella. Se on sen kokenut.

Vilkaisuja

Industrialisti tämmää ääntään kansojen liiton nuottiin

Äskettäin kerroimme näissä Vilkaisuissa eräästä «Maailman kansalaisesta», jonka kansallisuus oli niin monimutkainen, että Montrealin passien tarkastajakaan ei voinut ratkaista minkä maan kansalainen hän oikeastaan oli ja niin ollen arveli, että olisi parasta merkitä mies kuuluvaksi kansojen liittoon. Mutta mies puolestaan selitti, että «kun hänkin tässä on vain tavallinen työläinen, niin kyllä se hänen paikkansa on kolmannessa kansainvälisessä».

Mutta miehemme selitys ei saanutkaan jäädä sokaroimatta. Kun Industrialisti lainasi tuon pakinamme, karsi se siitä pois sen kohdan, jossa mies selitti kuuluvansa järjestyneisiin työläisiin ja jätti jälelle vain siirtolaisvirkailijan selityksen, että miehen paikka on kansojen liitossa. Industrialisti siis kiikutti valistuneisiin työläisiin lukeutuvan miehen imperialistien kansainväliseen santarmiliittoon.

Kuten tiedetään painetaan Industrialisti kansojen liiton kannalla olevan suomalaisten kamasaksain äänenkannattajan Päivälehden painossa, joten tuplajuun lehdessä toimitettu karsiminen on hyvin ymmärrettävää.

Kysymyksiä ja vastauksia

— Hevosvoimaksi voimakoneessa määritellään sitä voimaa, joka nostaa 75 kilon painon yhdessä sekunnissa metrin korkeuteen. Amerikalaisilla mitoilla määriteltynä hevosvoima on se voima, joka tarvitaan 33,000 paunan nostamiseksi yhden jalan korkeuteen yhdessä minuutissa.

* * *

— Canadan väkiluku on lisääntynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana, eli vuodesta 1911 kaikkiaan 1,581,840 hengellä, eli 21,95 prosentilla vuoteen 1922 mennessä.

* * *

— Lasin valmistus oli jo tunnettua muinaisten egyptiläisten keskuudessa. Hautakammioissa tehdyt löydöt osottavat, että egyptiläiset ovat valmistaneet lasia jo niin aikasin kuin 4,000 vuotta ennen Kristusta.

* * *

— Kuuluisat Babylonian riippuvat puutarhat rakennutti Nebukadnesar. Nämä puutarhat käsittivät noin neljän eekkerin pinta-alan ja olivat puutarhat 75:stä aina 300 jalan korkuisella.

* * *

— Canadassa on nykyään kaikkiaan 12,247 postikonttooria, jonka lisäksi 3,748:lla maaseutupostireitillä kannetaan posti 120,000 postilaatikkoon.

Uusia kysymyksiä

— Kuinka monta juutalaista on nykyään Canadassa?

— Minkä vuoksi erästä aikakautta ihmiskunnan historiassa nimitetään kivikaudeksi?

— Kuinka pitkä on kärpäsen elinikä?

— Kuinka monta luuta on ihmisruumiissa?

— Jos äskettäin Yhdysvaltain presidentin Hardingin kuoltua virkaanastunut varapresidentti Coolidge kuolisi, niin kuka tulisi hänen jälkeensä presidentiksi?

Saksalaisten mehiläisten valtioviisaus

Ranskalaiset mehiläishoitajat Saksalta vallatulla alueella ovat lähettäneet ranskalaisiin sanomalehtiin haikean valituksen siitä, että saksalaisilta vallatut mehiläiset ovat alkaneet joukkosiirtymisen Saksaan, jättäen entiset pesänsä tyhjinä ranskalaisten käsiin. Samalla he väittävät, että tällainen mehiläisten joukkosiirtyminen ranskalaisten valtaamilta alueilta on ilmeisesti ristiriidassa Versaillesin rauhansopimuksen kanssa.

Mehiläisten elämästä ja vaelluksesta on kirjoitettu monta hauskaa ja opettavaista kirjaa, mutta jos ranskalaisten valituksessa on osaksikaan perää, tuskin mikään tähänasti sattuneista tapauksesta kuvaa niin selvästi mehiläisten suurta valtioviisautta kuin edellämainittu. Me kyllä tiedämme, että mehiläisten yhteiskuntaelämä on ihmeellinen ja että he noudattavat tarkoin omia yhteiskunnallisia lakejaan, mutta kukaan ei olisi uskonut, että he seuraavat myöskin nykyaikaista politiikkaa ja diplomatiaa sekä että he tarpeentullen ovat valmiit myöskin harjoittamaan «sabotaashia» ja panemaan toimeen joukkosiirtymisiä sen vallan hyväksi, jonka alamaisiksi he itsensä tunnustavat. Tosin sota-aikana jo kerrottiin, että saksalaisilla olisi ollut harjoitettuja mehiläisiä, joita he lähettivät suuria parvia vihollisten puolelle ja nämä harjaantuneet sotilaat «ampuivat» vihollista silmiin tehden siten kokonaisia rykmenttejä hetkeksi sokeiksi, mutta pidettiin näitä tietoja enemmän tai vähemmän tekaistuina. Mutta nyt tulee uusia tietoja, jotka vakuuttavat, että mehiläisiä voidaan menestyksellä käyttää sekä sodan että rauhan toimiin. Onko tällä mehiläisten lakolla ja joukkosiirtymisellä mitään vaikutusta Ruhrin kysymyksen ratkaisuun, sen on tulevaisuus osoittava.

Amerikalaista oikeudenkäyntiä

Los Angelesin liitto-oikeudessa oli äskettäin «hyvien kauppojen» päivä. Väkijuomajuttuja oli kasautunut oikeudelle niin paljon, että jos niitä olisi käsitelty tavallisessa järjestyksessä, olisi aikaa kulunut tutkimiseen ja tuomitsemiseen ainakin kymmenen vuotta, ja uusia juttuja oli säännöllisesti ja yhtämittaisesti tulossa. Niinpä päätti oikeus ottaa käytäntöön ihan uudenaikaisen tavan. Oikeus nimittäin julisti, että kaikki kieltolain rikkomisesta syytetyt pääsisivät sillä, että tunnustaisivat syyllisyytensä ja maksaisivat sakot.

Tarjous otettiin auliisti vastaan. Toistatuhatta väkijuomien laittomasta valmistamisesta myymisestä ja kuljettamisesta syytettyä henkilöä tunnusti syyllisyytensä, matsaen sakkoja yhteensä 80,000 dollaria. Kaikilla ei ollut rahaa niin paljon, että olisivat voineet maksaa «lunnaat» yhdellä kertaa, mutta oikeus oli heille armollinen, suostuen ottamaan vissin määrän käteisesti ja niin ja niin paljon jokaisen seuraavan viikon aikana, kunnes kaikki oli maksettu, siis liikemiesten tavallisen vähittäismaksujärjestelmän mukaan. Sakot vaihtelivat 50 dollarista 4000 dollariin. Sakkojen maksajien joukossa oli naisiakin, nuoria ja komeita naisia. Eräs heistä, toisia soreampi, oli nähty ajelevan komealla autollaan kaupungin rikasten osastossa. Viranomaisten huomio oli kiintynyt tähän amatsoniin ja olivat he saaneet selville, että kaunotar oli säännöllisesti pitänyt huolen hienoston viinatarpeista. Hän menetti autonsa ja maksoi 50 dollaria sakkoa.

Samaa mentelmää on sikäläisessä poliisioikeudessa noudatettu liian nopeasta autoajosta syytettyihin henkilöihin nähden. Näitä tällaisia vauhdinrikkojia oli ollut niin paljon, että vankilassa ei ollut enää tilaa uusille, jonka vuoksi oikeus päätti vapautua heistä yhdellä kerralla, tarjoten kaikille vapauden, kun vain maksaisivat vaaditut sakot, vaikkapa vain vähän kerrallaan.

'Tietäkää huutia, amen'

Eräässä maalaisseurakunnassa Ruotsissa oli pappi joka vanhuudestaan huolimatta tahtoi itse hoitaa virkaansa — niin vanhuuden tylsä kuin olikin. Hermostuneena tästä valittivat seurakuntalaiset konsistoriin, joka antoi papille ankaran varoituksen. Kun ukko tämän jälkeen ensi kerran esiintyi saarnastuolissa, lopetti hän saarnansa laumalleen:

«Hoitakaa itse omat asianne sekä sisään että uloskäydessänne ja antakaa vanhan miehen olla rauhassa. Tietäkää huutia, aamen».

Vancouverin uutisia

Osaston johtokunnan kokouksessa elok. 24 p. oli m.m. tutkittavana Suomesta tänne saapuneiden henkilöiden passeja ja todistuksia, Eino Niemi, Eeti Niemi, Yrjö Niemi ja Einari Hauhtonen. Näillä henkilöillä oli Maringaisten työv. yhdistyksen jäsenkortit. (Suom. Sos. dem. puolue), Lohtaja. Toivo Pelttari ja Emil Hirvi samoin Lohtajalta. Näille kahdella viimeksi mainitulla ei ollut minkäänlaisia todistuksia, mutta haluavat ne saada Suomesta. Päätettiin antaa toveriluotto väliaikaisesti kaikille näille henkilöille siksi kunnes todistukset saapuvat Suomesta. Karl Uuno Ahde esitti Viipurin läänin maaherran antaman ulkomaapassin ja vankilapassin, joka osoitti, että on tullut tuomituksi valtiopetoksesta 2:si vuodeksi kuritushuoneeseen Viipurin vankileirillä. Tämä vankilapassi on annettu heinäk. 30 p., 1918. Hänelle myönnettiin myöskin väliaikainen toveriluotto siksi kun todistukset saapuvat. Hannes Ed. Maijanen, Lautiosaari, Kemi, Oulun lääni, hänellä ei ollut mitään todistuksia ja on niitä kysyttävä Lautiosaaren työv. Yhd. Omien puheittensa mukaan on mennyt jääkärikouluun Saksaan v. 1917 ja väittää olleensa kapinan ajan työarmeijassa Saksassa ja Ranskassa. Maijaselle ei myönnetty minkäänlaista luottoa niin kauan kun saamme varmat todistukset hänestä ja hänen toimistaan Suomen luokkasodan aikana.

Tuonen viikatemies on kävässyt joukossamme kaataen joukostamme yhden toimeliaimman osastomme jäsenen, Matti Albert Saastamoisen. Hän taisteli urheasti tuota kavalasti hiipivää tautia, luumätää, vastaan, mutta tauti oli hänessä kehittynyt jo niin pitkälle, ettei leikkauskaan, joka hänessä toimitettiin, voinut häntä pelastaa ja niin hän oltuaan noin 7 kuukautta Vancouverin yleisessä sairaalassa, nukkui ikuiseen uneen. Osastomme otti huolehtiakseen toverimme viimeiseen leposijaan saattamisesta ja valittiin 3-henkinen hautauskomitea, joka huolehti tähän kuuluvista asioista ja tapahtui hautaus elok. 28 p. kello 2 jpp. Tilaisuuteen oli saapunut lukuisa joukko tuttavia joka oli omiaan osottamaan, että toverivainaja oli saanut unhottumattoman sijan Vancouverin toverien sydämissä. Hautaustoimistolla toveri Emil Ihaksi muutamin sanoin kuvaili vainajan elämänvaiheita ja laulettiin «Haudalla» ja alkoi sitte kulkea haustausmaata kohden. Haudalla piti toveri Arvo Vaara liikuttavan puheen, jossa kuvaili vainajan toimintaa osastossamme jne. Laulettiin «Toverin haudalla» ja laskettiin haudalle yhteinen seppele ja viimeksi laulettiin «Kansainvälinen» ja niin lähdettiin suomalaiselle haalille, jonne toverittaret olivat hommanneet virvokkeita ja niitä nautittua pantiin toimeen keräys hautauskulujen korvaamiseksi ja tuotti se $74.70. Ennemmin oli tätä tarkoitusta varten saatu osastolta $25.00, muutamilta vainajan tuttavilta yht. $51.00, yhteensä $150.70. Menoja: hautaus $100.00, seppele lapsille $3.50, nauha yhteiseen seppeleeseen $1.00, yht. $104.50, jäännös $46.20, joka tullaan käyttämään lapsien hyväksi. Tähän tarkotukseen on ennenkin kerätty varoja ja tämän lisän kanssa tekee summa nykyään noin $450.00 vaiheille. Osaston johtokunta ja Finnish Soc. johtokunta yhteisesti tulevat pitämään huolta toveri-vainajan lapsista ja valitsivat he keskuudestaan kaksi henkilöä valvomaan tätä asiaa.

Osastomme naisjaosto toimeenpanee iltaman Suomessa ilmestyvän «Työläisnainen»-lehden hyväksi, jossa iltamassa tullaan näyttelemään «Turkkilainen unelma» ja mitä kaikkea muuta ohjelmaa lieneekään. Kaikki tietysti silloin ollaan siellä näkemässä ja kuulemassa. Osastomme jäsenmäärä on taasen lisääntynyt kahdella, liittyen siihen jäseneksi toverittaret Ida Streng ja Sigrid Sunderberg. Terveltuloa rintamaan. — J. A. M.

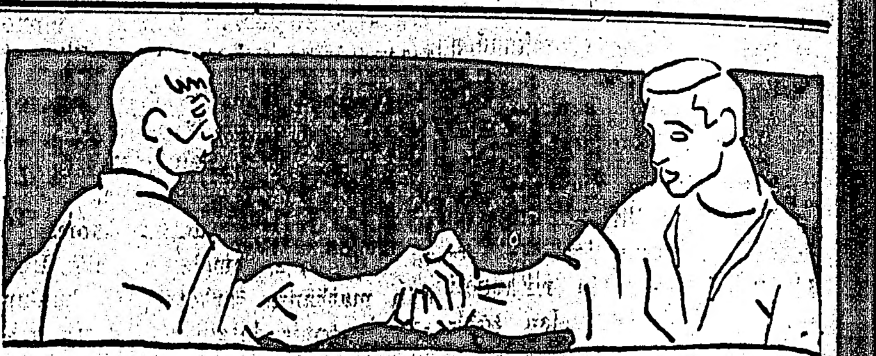

Teollisuusunionismi

Teollisuusunionismin aikakausi

Työväenliikkeen historia on työtätekevien kansanjoukkojen taistelujen historiaa. Niin pitkälle kuin historiaa tunnetaan, on ihminen syönyt leipäänsä otsansa hiessä ja raatanut raskaassa työssä saadakseen jokapäiväisen leipänsä. Ei ole vielä ollut sellaista kultaista aikaa, jolloin kansanjoukot olisivat voineet tulla toimeen ilman työtä tai jolloin ihminen olisi voinut niittää ilman kylvämättä. Kaikki saavutukset mitä ihminen on saanut elinehtojensa parantamisessa ja sivistyksellisessä suhteessa, on hän saavuttanut yhtämittaisen, ankaran työn kautta.

Työn siunaus ei ole koskaan koitunut kokonaan itse työntekijäin hyödyksi. Toiset ovat tehneet työtä ja toiset korjanneet työn hedelmät. Työläiset ovat aina käsittäneet valtavan osan kunkin aikakauden ihmiskunnasta.

Nykyaika on työväenliikkeen ja työväen taistelujen aikakautta. Työväenluokan taistelu oman itsensä kohottamiseksi ja kontrolleeraamiseksi sekä raatajajoukkojen olotilan parantamiseksi on hidasta, mutta kuitenkin alati kehittyvää ja eteenpäin menevää. Työväenliikkeen voittoja ei saavuteta jollakin yhdellä lakkotaistelulla taikka tilapäisellä kuohahduksella, vaan jatkuvalla järjestelmällisellä työllä työväenluokan voimien kokoamiseksi ja järjestämiseksi kaikessa kokonaisuudessaan. Työväestön täytyy kasvattaa luottamus omaan itseensä ja omaan liikkeeseensä pitkien, monipuolisten taistelujen kautta. Työväen veljeys on meidän yhteisten päämääriemme ja taistelujemme tulos.

Yksi työväenliikkeen oleellisimpia muotoja on työväen unio. Yksinään työläinen on heikko, mutta uniossa, yhteisessä järjestössä on hänen voimansa. Jokaisen kunnollisen työväen union täytyy olla työväenluokan puolesta, eikä missään tapauksessa sitä vastaan. Union täytyy seisoa työväenluokon puolesta sen vuoksi, koska tämä luokka on olemassa ja koska sen edut ovat yhteisiä.

Työväenluokan etu vaatii, että samalla kun työläiset ovat järjestyneet johonkin määrätyn työalan unioon, heidän on samalla oltava järjestönsä kautta elimellisessä yhteydessä koko teollisuusalansa ja edelleen kaikkien alojen työväenjärjestöjen kanssa. Entiset ammattiuniot hajottivat työläiset eri työaloihin rajottuviin karsinoihin, saattaen siten työläiset taistelemaan toisiaan vastaan. Ammattiunionismin aika on ohitse. Kaikkien valistuneiden työläisten tunnussana on industrialistinen unionismi. Se on nykyaikaisen yhteiskuntajärjestelmän vaatima. Nykyaikana pieninkin lakko, tai mikä hyvänsä työtaistelu tekee välttämättömäksi muidenkin työläisten yhteistoiminnan ja solidaarisuuden kussakin taistelussa mukana olevien työläisten puolesta.

Unionistinen liike niin Canadassa kuin muissakin maissa on väkevässä käymistilassa. Edistysmieliset voimat ovat toimessa vanhoillisten periaatteiden ja menettelytapojen karsimiseksi vanhoista ammattiunioista ja niiden kehittämiseksi teollisuusunionismin pohjalle. Työväestö, joka on rakentanut uniot ja muodostaa niiden jo verrattain suuret jäsenjoukot, on kykenevä kehittämään järjestönsä nykyaikaisen luokkataistelun vaatimuksia vastaavaksi. Ja sen mitä ei voida kehittää, kääntää työväenliikkeen mahtava joukkovoiman aura armotta nurmen alle.

Luokkatietoisen työväestön yksi tämän päivän tärkeimmistä tehtävistä on industrialistisen unionismin rakentaminen.

Kehitys tekee työtään unioissa

New Yorkissa on juuri pidetty viiden neulomoalalla toimivan suuren järjestön konferenssi, jossa on tehty päätös näiden järjestöjen yhteenliittämisestä. Nämä uniot ovat Amalgamated Clothing Workers, eli pukutyöläisten unio, Ladies Garment Workers eli naisten pukutyöläisten järjestö, Fur Workers eli turkkurien unio, räätälien unio sekä Amerikan lakki- ja vaatehattutyöläisten järjestö. Näiden järjestöjen jäsenmäärä käsittää yhteensä noin 400,000 henkeä.

Unioiden yhteenliittäminen on tapahtunut niiden jäsenten luokkasiteitten pohjalla. Vaikka uniot säilyttävätkin entiset muotonsa, tulevat ne kuitenkin käytännöllisessä toiminnassa olemaan yhtä lihaa ja verta. Lakkotaisteluissa ja muissa mahdollisissa työrettelöissä tuetaan toisiaan. Uudella liitolla on oma toimeenpaneva komiteansa ja muut yhteiset elimet, joiden kautta unioiden toiminta järjestetään mahdollisimman tiiviin vuorovaikutuksen ja yhtenäisyyden pohjalle.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 34:-

Dollarista

Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00,
50c lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapiletteja myydään.
Tiedustakaa piletiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

Näiden unioiden yhteenliittymisen on suuri edistyksen merkki ja tulee sillä olemaan tärkeä merkitys pysykään unioiden edelleen kehittämisessä kaikkia teollisuusunionismin vaatimuksia vastaavaksi. Jo tällaisenaan edustaa tämä liitto työläisten suuremmoista voimaa jonka edelläamainitut järjestöt ovat monta kertaa käytännössä osottaneet, puristaessaan myönnytyksiä työnantajilta.

Näiden unioiden ja tämän liiton yhteyteen on näiden työalojen työläisten kehittyminen ja voimistuminen edelleenkin kätketty. Ei voida puhua enään uusien kilpailevien järjestöjen perustamisesta niiden rinnalle, sillä se merkitsisi suorastaan järjestynyttä työväestöä vastaan tappelemista. Ei muuta kuin yhä vaan eteenpäin luokkataistelun laajempia tehtäviä ja korkeampia muotoja kohti.

Teollisuusunionismin tarve tunnustetaan Tanskassa

«Tanskan työläiset olisivat paljon paremmassa asemassa jos he olisivat järjestyneet teollisuusunionismin perusteella», sanoi H. Hedebal, yksi Sosialidemokraten nimisen lehden toimittajista, ja jatkoi edelleen: «mutta ammattiunionismin periaate on niin syvälle juurtunut jäsenistömme keskuuteen, että teollisuusunionismia ei voida toteuttaa kädenkäänteessä.

Me ryhdyimme perustamaan ammattiunioita Englannin mallin mukaan lainkaan harkitsematta, että mikä saattaa olla käytännöllistä sellaisessa maassa kuin Englanti, ei osoittaudu käytännölliseksi sellaisessa pienessä maassa kuin Tanska on. Meillä on esim. unioita joilla on ainoastaan muutama sata jäsentä. Tällaisilla unioilla luonnollisesti ei ole suurtakaan merkitystä mikäli taistelu työnostajia vastaan on kysymyksessä ja yleisessä merkityksessä ne saattavat vaan aikaan hajaannusta täkäläisessä työväenliikkeessä.

Sault Ste. Marien uutisia

Vanha juttu uusiutuu taas täkäläisellä terästehtaalla, että ajetaan työläiset nälkätaipaleelle. Viime vuonna samoin tämä sanottu tehdas lähetti kaikki työläiset ulos syyskuun 1 päivä. Nyt vielä annettiin jäädä tekemään puolta aikaa toisissa osissa, joten vielä on tilaisuus niillä hyvillä miehillä tienata joitain senttejä. Mutta on hyvin luultavaa, ettei se ole pitkäaikaista, vaikka onkin sellaisia huhuja liikkeellä, että olisi niitä tilauksia, mutta ei ole rahaa, joka on hyvin kömpelö juttu. Aina ,avaralla on ennen saatu rahaa jos kerta on markkinoita. Silloin ei työläisiä ajeta ulos sillä tavalla että ei ole mitään tietoa koska tulee taasen sellainen aika että tarvitaan enempi käsiä.

Nyt luulisi taasen että Soon terästehtaan työläiset rupeisi ajattelemaan, kuinka tärkeätä olisi vaatia 8 tunnin työpäivä, että riittäisi työtä ainakin suuremmalle joukolle, eikä tarvitsisi niiden työläisten, jotka siellä raatavat, hikoilla pyöreitä päiviä. Se tuntuu kyllä hirveältä ajatella 24 tunnin työpäivästä, sitä kuitenkin tehdään ja sellaisia päiviä puoltaa itse työläiset, koska heidän kuulee pelkäävän, että jos täällä tulisi niinkuin Amerikassa 8 tuntinen työpäivä, niin missä sen joutoaikansa silloin voisi kuluttaa. Tämänlaiset henkilöt eivät vielä tunne työväenliikkeen aakkosiakaan, joihin meidän jokaisen velvollisuuksien olisi tutustua ja tarttua itse asioita hoitamaan ja lyödä alas tämä kirottu riistojärjestelmä. Silloin vasta tällaiset epäkohdat poistuu, silloin saa tehdä työtä niin paljon kuin elämän ylläpito vaatii. Ajatelkaa miksi nyt on elämä näin epävarmaa ja kurjaa.

Tässä samassa voin myös huomauttaa toisilla paikkakunnilla oleville, että on parasta pysytellä täältä poissa vaikka teitä kuinka kaunisti koetettaisiin tänne narrata. Täällä on liikaakin työvoimaa, metsätyöt ovat kyllä koko hyvässä käynnissä, mutta ei tahdo enään saada sinnekään itselleen tilaa, koska vain kuulee sanottavan, että on täysikäsi, ei ole mihinkä teitä lähetettäisi. Siis tiedätte minkä verran sitä silloin siellä tienataan kun tulee tuplamiehet, että toiset ovat tilalle astumassa jos toiset joutuvat lähtemään.

Tämä olisi otettava jokaisen huomioon, joka on ajatellut ohjata askeleensa Soohon ja pysytellä täältä poissa.

Herran Temppeliä, eli nukutuslaitosta ovat alkaneet rakentamaan tänne Soohon suomalaisetkin. Se kuuluu tulevan kaupungin laitaan sille osalle suomalaista asutusta, jossa ei workerspartylaiset kummittele. Siellä se voikin vielä saada kannatusta. Sellaiset laitokset eivät pysykään pystyssä siellä missä joukot asioista ovat selvillä, heitä ei enään narrata. Pieni kuului joukko, joka oli nurkkapyhävääseen lukuja laittelemassa. Miten sitten onnistuu eteenpäin heidän toimintansa. Luulen ettei sentään enään ole niin tiedottomia työläisperheissä, että olisivat myötätuntoisia sellaisille hommille, koska jo kotimaassakin päästään eroon kirkosta, niin tottakai se kirkonkuume täällä Canadassakin katoaa. Koettakaa harkita paremmin tätä asiaa.

Pieni perhekohtaus tapahtui täällä Työnpäivänä. Eräs italialainen vähän kyllästyneenä vaimoonsa, koska olivat olleet erossa lähes 20 vuotta ja nyt kun vaimo saapui rakkaansa luokse kotimaastaan miehensä tietämättä, ukko ajatteli, että pitääpä tuota opettaa tottelemaan miestään, ettei sitä niin vaan omin lupinsa matkustella, otti ja lyödä nappasi kuusi kertaa vieltä vaimoaan. Olisi ehkä enempikin lyönyt, mutta toiset katsoivat parhaaksi lopettaa ja kutsuivat paikalle poliisin ja lääkärin. Poliisi otti miehen huostaansa ja vaimo jäi lääkärin huostaan, joka on antanut sellaisen lausunnon, että vaimo vielä toipuu ja mies tulee saamaan sen mitä laki määrää aviosäädyn rikkojalle.

Pieni hoksautus soolaisille, koska täällä Soossa on henkilöitä, jotka ovat niin alhaisessa asemassa, että käyvät työmaalla ilmottelemassa henkilöitä jotka kuuluvat työväenliikkeeseen, että pitäisi sellaiset henkilöt ajaa nälkätaipaleelle, joita ei vielä ainakaan ole tapahtunut. Eikös olekin halpamaista henkilöltä, että tekee sellaisia ilmiantoja omasta vapaasta tahdostaan, jota sitten joutuvat porvarit ilmottelemaan, että kuinka perhemäpäisiä on suomalaisissa, jotka itsekin ovat samallaisessa asemassa kuin toiset työläiset. Ottakaa tämä huomioon ja jättäkää tämä lurjusmainen homma ennenkuin menette pitemmälle.

Tämä kuuluu sinulle. Ellet ole vielä Workerspuolueen jäsen, niin tee viipymättä velvollisuutesi itsellesi selväksi. Aikamme suurin murroskausi kutsuu kaikkia rehellisiä työläisiä vallankumouksellisen lipun juurelle taisteluun yhteiskunnallisesta vapaudesta, joka sinunkin täytyy oppia tuntemaan ennemmin tai myöhemmin. Käsitä viipymättä se tosiasia, että ainoastaan vallankumoukselliset, luokkatietoiset järjestöt kykenevät luomaan ja rakentamaan sen sillan, jota myöten työväenluokka voi kulkea tästä ihmispetojen järjestelmästä oikeuden ja ihmisyyden järjestelmään.

Helppari.

Toronton uutisia

«Veljesvihaa» on sen näytelmän nimi, joka esitetään ensi lauantaina haalilla. Tuskin mitään näytelmää lienee Suomessa nykyisin esitetty sen suuremmalla menestyksellä kuin Vennu Jokiruohon «Veljesvihaa». Kappale kuvaa niin eräitä tärkeitä Suomen työläisten taisteluja ja sen jälkeisiä seurauksia, että kenenkään ei pitäisi jättää sitä näkemättä. Kappaletta ei esitetä toistamiseen. Siis lauantaina 15 päivänä taas haali täyteen, kuten ennen mekerkkailun. Seuraava sunnuntai näytelmänä on «Mustalaiset», laulunäytelmä.

Eri paikkakunnilta

CONMEE, ONT.

Tämä on kai ensikerta kun tältä paikkakunnalta on Vapauteen palstantäytettä töherretty, joten tämä kylä lienee kauempana asuville heimoveljillemme jokseenkin tuntematon (paitsi ehkä Industrialistin lukijoille). Tämä on niin sanottua farmikontria ja sijaitsee noin kaksikymmentäviisi mailia Port Arthurista länteen ja asuu täällä meitä «Suomi-äidin» lapsia noin nelisenkymmentä perhettä kuin myöskin joukko yksinäisiä miehiä, joten asutukseen katsoen olisi luullut olevan ennemminkin asioita mistä kirjottaa. Eikähän asioista olisi puutetta ollutkaan, mutta on siihen ollut vaikuttamassa toiset tekijät. Tänne perustettiin noin kuusi vuotta sitten jonkinlainen IWW:n kannatusrengas, joka myöhemmin ristittiin OBU:n renkaaksi ja tämä se on tehnyt valistus- ja kasvatustyötä täällä Canadan korvessa myllertävien heimolaistemme keskuudessa, vaikka tämä sivistystyö onkin pääasiassa supistunut siihen, että on tanssitettu ihmisiltä rahoja Industrialistin painomusteen ostamiseksi ja työväen-opiston tukemiseksi, joten Industrialisti on ollut paikkakuntamme kantoteollisuustyöläisten ainoa äänenkannattaja ja sellaiset porvarilehdet kuin on tämäkin «Vipunen» on tuomittu alimpaan kattilaan, jopa on ollut kokouksissa puhetta Vapauden tilaajien erottamisesta renkaasta, mutta tulos kaikesta on ollut kuitenkin se että Vapauden tilaajamäärä viikko viikolta kasvaa hiljalleen, mutta varmasti ja samalla myöskin luokkatietoisuus sen lukijoissa ja niinpä on ruvennut enemmän ja enemmän ilmenemään tyytymättömyyttä renkaan toimintaa kohtaan, kunnes se joku kuukausi takaperin kehittyi siksi että päätimme perustaa Canadan Työl. puolueen suom. osaston, joka kuitenkin (kiitos renkaan valpaalle toiminnalle) sillä kerralla jäi perustamatta. Mutta silti emme asiaa jättäneet, vaan yritimme uudestaan, joten pari viikkoa sitten se osasto syntyi kun syntyikin, suureksi harmiksi renkaan kellokkaille ja iloksi vallankumoushengen elähyttämille työläistovereillemme. Edessämme on suuri työ, mutta sitä emme pelkää, vaan rohkein mielin liitymme toisien luokkasoturiemme joukkoon, taistelemaan sitä taistelua, joka vie koko kärsivän työväenluokan lopulliseen voittoon. Sotahuutomme olkoon: Alas kapitalisti, kauan eläköön Kom. Internationale ja työväen diktatuuri.

Osastomme on jo toiminnassaan niin pitkällä, että olemme päättänyt panna toimeen iltamat Suomen Sos. puolueen vangittujen tovereiden avustamiseksi. Iltamat ovat tk. 15 päivä No. 3 koululla, alkaen kello 8. Ohjelmaa koetamme saada mitä parasta meistä irti lähtee, joten ympäristön kontrilla asuvat toverit voisitte ottaa tämän huomioonne, asiamme tärkeyden hyvin tiedätte, onhan siitä selosteltu tämänkin lehden palstoilla. Samalla kun avustatte Suomen paljon kärsineitä tovereitanne, innostatte meidän nuorta osastomme toimintaa. Siis Conmeessa tavataan. — Saku.

WINDSOR, ONT.

T. k. 4 päivä pidetyssä osaston kokouksessa käsiteltiin m.m. seuraavia asioita: Uusina jäseninä hyväksyttiin osastoon seuraavat toverit: B. Räntilä, E. Tuomi, Matti Kallio, Paavo Rautiainen ja Einari Urho. Johtokunnan taholta tuotiin esitys että osasto lakkaisi maksamasta vakituistahaalin vuokraa ja maksettaisi vain niistä illoista, jolloin sitä käytetään. Johtokunnan esitystä toiset puolustivat ja toiset vastustivat. Asian mentyä äänestykselle, menivät äänet tasan, joten puheenjohtaja ratkaisi kysymyksen johtokunnan esityksen puolesta. Suomen tovereiden hyväksi kerätyt varat velvotettiin kirjeenvaihtaja lähettämään heti t. p. komitealle. Huvitoimikunta velvotettiin järjestämään heti suuret iltamat, joista mahdollisimman hyvin ilmoitetaan myös detroitilaisille.

Päätettiin ruveta pitämään säännöllisesti ohjelmakokouksia (harjoitusiltoja) joissa harjoittelemme itseämme ja samalla «tunnustelemme» toisiamme nähdäksemme, että mitä meidän keskuudessa jo on. T. k. 16 p:än illalla jo on ensimäinen tällainen illanvietto, jonka nyt ensin järjestää agit. komitea. Näissä tilaisuuksissa toivotaan käyvän kaikkien Windsorin suomalaisten, sillä samalla kun nämä on opettavaisia, on näissä myöskin viehätystä. Kaikki osastomme järjestämät iltamat ja kokoukset on aina 1084 Wyandotte St. Windsor. — E. W.

LAPPI, ONT.

Koska minut valittiin osaston raportteriksi, niin tietenkin vaadittaisiin myös velvollisuuksien täyttämistä. Sen teenkin vaikka tämä kirjottaminen on minulle vallan tuntematonta. Lapin osasto toimi viime kuun 25 p. iltamat Suomen Työläisp. vangittujen hyväksi, jossa tilaisuudessa tov. Y. Halonen piti puheen, joka oli mitä parhain. Väkeä oli myöskin kerääntynyt harvinaisen runsaasti. Mölyköörí myöskin ansaitsee kiitokset. Teidän tehtaan kynnyksellä istujat olisi sopinut suurilukuisemmin tulla kuulemaan puhetta, sillä puhe oli toisenlainen kuin moralisti Humonin. Iltamissa kerättiin m.m. kolehti, josta huomasi, että yleisö käsitti asian tärkeyden.

No, mitäs muuta sitten, niin tämä ympäristö täällä elää hysteeristä aikakautta. Näyttää niin kuin olisi vaalit lähellä. Teitäkin on ruvettu tekemään oikein monen isännän voimalla. No niin, konservatiivit hallitsevat ja he tahtovat näyttää mihin he helpaavat. Tänne perustettiin yksi uusi yhdistys entisten lisäksi, sen perustaja oli tunnettu liikemies Arthurista, konservatiivien vanha veteraani ja tämän oli määrä auttaa konservatiiveja silloin kun ne ovat avun tarpeessa. Lukija saa arvata milloin. Nyt sitä tyrkytetään farmariyhdistyksenä, mutta onko se farmariyhdistys, joka ei farmareitten keskuudesta synny, vaan synnyttäjäksi tulee tukkukauppias. Epäilen. Ja tämä yhdistys tempasi mukaansa sellaisiakin, jotka ovat työväenliikkeestäkin jonkun verran selvillä. Heillä voi olla porvareitten kanssa yhteistä ja joitakin etuisuuksia ja aika tulee näyttämään mitä tällä yhdistyksellä oikein tarkotetaan. Tässä joku aika takpaerin katselin duluthilaista unipilleriä ja huomasin siinä Arthurin kannatusrenkaan pöytäkirjan, jossa sanottiin, että rengas on liian avara ja että siinä on tilaa porvareillekin. Miten ihanaa, että tunnustaa tosiasian. Sitten sattui tulemaan tohtori Duluthista, joka johti paikkaustyötä ja niin korjattiin koko hökötys aivan terveeksi. Mutta mitäs te täkäläiset kannattajat oikein sanotte, jotka olette niin kovana olleet, että siinä ei ole tilaa porvareille ja kuitenkin tilaa on ollut. Lopetan tällä kertaa ja katson jos Vapauden neekerit laskevat tämän lehden palstoille, niin voin töhertää joskus toistekin lisää. Te, jotka olette ulkona osastosta, tulkaa ja yhtykää osastoon, niin silloin olette kansainvälisen työväenliikkeen jäseniä. — Tyhmä Tollukka.

LONG LAKE, ONT.

Sattuneesta syystä on Long Laken osaston syysjuhlat siirretty viikko eteenpäin ja ovat siis t.k. 23 p. — Ensi pyhänä on roimat vanhanmaan tanssit. — Se sama.

BURRITT, ONT.

Osastomme kokous oli syysk. 2 p., jossa käsiteltiin seuraavia asioita: Keskusteltiin protestin laatimisesta Suomen hallitukselle sen Suomen Työväenpuolueen johtohenkilöitä vastaan kohdistetun vainotoimenpiteen johdosta. Keskustelussa tultiin siihen mielipiteeseen, että annetaan toimeenpanevan komitean meidän puolestamme laatia sanottu päätöslauselma siksi, että se paremmin voi arvostella kuinka jyrkän sen voi laatia.

Luettiin toimeenpanevan komitean vastaus pyyntöömme saada lähettää keräyslistat liikkeelle haalin rakentamista varten, johon se vastasi myönteisesti ja osastomme kokous päätti panna keräyslistat liikkeelle. Työläistoverit, jo on aika nousta työläisten ja täyttää rivit, siksipä mekin pienenä osastona otamme niskoillemme niin suuren ja uhrautuvaisen työn joka tulee meille tässä haalihommassa, että mekin voisimme olla mukana riveissä taistelussa kapitalistista riistojärjestelmää vastaan. Jokaiselle on tunnettua minkälaista on taistella kapitalisista riistojärjestelmää vastaan kun ei ole haalia mihin kokoontuisimme keskustelemaan asioista. Tämä kai on jokaiselle selvää ilman enempää selvitystä, vaan pyydän huomauttaa niitä paikkakuntia, joille näitä haalin keräyslistoja tulee, että ottavat vakavan harkinnan alaiseksi ja ojentavat meille auttavan kätensä, sillä meille olisi pienikin apu tarpeen. Ja muistakaamme, että kaikki yhden puolesta ja yksi kaikkien puolesta.

Osastossamme on ollut jo aikaisemmin tutkittavana seuraavat hiljan Suomesta tulleet henkilöt, jotka esittivät todistuksensa: Kalle Auranen, Mustasaaren kunnasta, Laihialta ja Nestor Elbacka, Jalmar Kotiaho, Nikolai Elbacka, Jalmar Storbacka, Eljas Uusitalo ja Sen- ja Tervaskangas, kaikki Evijärven Inankylän työv. yhdistyksestä. Osastomme päätti näille kaikille antaa väliaikaisen toveriluoon siksi kunnes Suomesta tulee heille todistukset.

Sitten piti sivumennen mainita, että täältä on lähtenyt elokuun alkupäivinä livistämään eräs valkoinen nimeltä Fränk Kyyny tai Mäki. — Raportteri.

Port Arthurin uutisia

Naisjaoston iltamat, jotka olivat elokuun 30 päivän iltana Fort Williamin pirtillä, onnistuivat mitä parhaimmin. Yleisöä oli haali ihan täynnä ja naisten tekemät käsityöt ynnä kukat, joita naiset oli tuoneet tullessaan myytiin ja tuottivat ne $88.48. Menoja oli soittoon ja haalin vuokraan sekä ilmotukseen $11.00, joten puhdas jäännös oli $77.48 joka lähetettiin Venäjän ystävien toimistoon sieltä lähetettäväksi Venäjälle Marxin kotiin niiden lasten elättämiseksi, jotka osasto oli sitoutunut ottamaan elättääkseen. Naisille pitää antaa tunnustus heidän toiminnastaan Port Arthurissa, että he kaikista vaikeuksista huolimatta voivat niinkin paljon saada toimeksi, mutta naiset ollen lähempänä kotia, käsittävät paremmin millaiseen asemaan lapset joutuvat orvoiksi joutuessaan ja siksi he ponnistuksillaan saavatkin aikaan paljon, yleisön suosiollisella avustuksella, josta jokaiselle avustajille kiitos.

Paljon kysyttyjä Kananhoitokirjoja on nyt saapunut Vapauden Port Arthurin konttoriin. Kirjassa on 150 kuvaa ja 238 sivua, joissa selitetään Europan eri maista ja tämän maan kanojen hoitoa. Jokaisen joka aikoo kannattavaa kanataloutta pitää on otettava tämä kirja. Kirjan hinta on $1.35. Taistelija, Kondrad Lehtimäen kirjottama ja Suomen Työväen Tulikoe on taas saapunut kirjakauppaan, joka muutaman päivän oli lopussa.

Tapaturmaisen kuoleman uhriksi joutui Garden Halls Aldinger komppanian työmaalla eräs ukranialainen työläinen. Sanotun komppanian viljasäiliön rakennuksella kolmannelta lattialta jotain 130 jalkaa korkealta viskasi toinen työläinen puun alas sillä seurauksella, että se osui alhaalla työskentelevän miehen päähän, josta oli kuolema seurauksena. Uhriksi joutunut oli perheellinen. On tosin kummaa, että ei kaupungin päivälehti puhu koskaan tapaturmista, joita tapahtuu työmailla, vaikka tälläkin työmaalla pitäisi jo olla tämä kuudes tällainen tapaus ja loukkaantumisia tapahtuu joka päivä. Lehti kyllä kertoo heti jos joku automopiilirähmästelyssään vähän loukkaantuu. Mutta se on ymmärrettävää, että vaikeahan heidän on lukea murhia, jotka tapahtuvat teollisuudessa, sillä tietäväthän he sen, että se on kaikki nykyisen kilpailevan työjärjestelmän tulos joka on kukoistanut tälläkin työmaalla oikein hulluuteen saakka, sillä on ollut käynnissä erityinen kilpailu vielä kahden viljasäiliön rakentajien välillä, joita sama komppania rakentaa rinnakkain. J.

Kaleva Suomalainen Apteekki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exzemasalvaa, hinta .... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00

Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .... .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta ... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .... .50
Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Mikstura Simpleks .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaipuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .. .50
Riigabalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. — Port Arthur, Ont.

W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari. — K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
W. N. JANAKKA
371 Albert St. W. — Soo, Ontario.

ÄLKÄÄ UNHOITTAKO
että me myymme joka lajia kirjotuspaperia, vihkoja ja kuoria.
Nutsons Drug Store,
Gore & Albert St. — Soo, Ont.

KELLOJA
Jos olette ajatellut ostaa kellon, teette viisaasti jos käytte katsomassa meidän varastoamme. Kaikki parhaimpia, hyvillä sisustuksilla varustettuja, sekä uusimman malliset kuoret. Meidän takaus. — On hyvä tai se tehdän hyväksi.
Phone 722. **Fowlie & Co.** 364 Queen St., Soo, Ont.

Parhaat virvokejuomat
tarjoo yleisölle
Finnish Bottling Works
Omistaja Vikki Lähde.
Phone 1316 M.
326 Bloor St. — Soo, Ont.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

ILMOITUS

Yleinen Ware Townshipin veronmaksajain kokous tulee pidettäväksi lauantaina syyskuun 15 päivä, 1923 J. Ojalan talolla, kello 10 aamulla, lot 10 con. 4 Township Ware.

Tärkeitä asioita, tulevien tietöiden järjestely y.m. Saapukaa joukolla.

Tie-komissionerit.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1798 W.
354 Albert St. W. — Soo, Ont.

Uusi takavarikko puoluetoimistossa. Eräänä aamuna saapui autolla kolme etsivää Työväentalolle, jossa toimittivat uuden kotitarkastuksen puoluetoimistossa Helsingissä. Poliisit veivät mennessään kantamuksen erinäisiä asiapapereita. Kun takavarikko oli toimitettu, sulkivat poliisit oven, sinetöivät sen ja ottivat avaimet mennessään.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

Sam Matsonin SAUNA
Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkynpiä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Suomalainen suutariniike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Pallorumma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.
Mrs. Hilja Pulkki.

PORT ARTHUR, ONT.

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultaseppän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto tamkaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä pallorummassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Toronton uutisia

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 47 Widmer St. Toronto.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

Näytelmäseuran

johtajan toimi julistetaan avoimeksi kykenevien henkilöiden haettavaksi Fort Williamin W. P. S. Osastolle. Toimi on yhdistetty talonmiehen toimen kanssa eli ilman. Musiikkimiehille on etutila. Hakemukset suosituksinene ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä ennen t.k. 25 päivää.

Toimi on vastaanotettava heti kutsun saatua.

Hakemukset on lähetettävä osotteella:

W. P. S. OSASTO
211 Robertson St., Fort William, Ont., Canada.

Sudburysta

Hauskat tanssit pidetään Vapaus haalilla taas ensi torstai iltana. Soitosta huolehtii Simpsonnin orkesteri. Tulkaa joukolla panemaan jalalla koreasti.

Kisan urheiluharjotukset pidetään Asialan ja Seppälän saunan luona ensi torstai iltana. Kaikki urheilijat harjotuksiin.

Suurta tulossa. Osastomme näytelmäseura harjottelee parhaillaan kovalla kiireellä isoa kolminäytöksistä murhenäytelmää «Kaksintaistelu», joka esitetään Vapaus haalin näyttämöllä lauantaina t.k. 22 p. Silloin saamme taas nähdä jotain katsomisen arvoista. Pitäkääpä tämä vihjaus mielessänne.

Ohjelma iltamat toimii osaston huvitoimikunta Vapaus haalilla ensi lauantai iltana. Tilaisuudessa esitetään monipuolinen ohjelma, josta mainittakoon puhe, runoja, laulua Lempi Johnson'ilta, soittoa, veikeitä kupletteja y.m y.m. Kaikesta päättäen tulee näistä iltamista muodostumaan sellaiset, joista ei kenenkään sovi jäädä pois. Ohjelman loputtua tanssitaan hyvällä harmonikan soitolla, josta tulee huolehtimaan Väinö Kinnunen. Katsokaa lähemmin ilmotuksesta ja saapukaa runsaslukuisina tähän nautintorikkaaseen tilaisuuteen.

Ohjelma- ja keskustelukokous pidetään Vapaus haalilla ensi sunnuntai iltana. Tilaisuudessa alustetaan keskustelukysymys, josta keskustellaan ja sen ohella esitetään siellä muuta ohjelmaa runo, laulua, soittoa, kertomus y. m. Lopuksi luetaan «Proletaarin Nyrkki», josta ei tällä kerralla pidä puuttua sisältöä, sillä «Nyrkin» toimitus on nykyään varmoissa käsissä. Muistakaa saapua joukolla tähän opettavaan tilaisuuteen. Loppujen lopuksi voidaan tuolit kasata seinille ja tanssia piirileikkiä.

Kauppalamme kirjasto on muutamaksi päiväksi suletttu inventarion oton takia. Kirjastosta lainattiin elokuun ajalla kaikkiaan 1,300 kirjaa, joista 1,193 oli romaaneja, 4 matkakertomuksia sisältävää, 4 historiallista, 7 taidetta käsittelevää, 9 luonnontieteellistä, 58 yhteiskuntaopillista ja 17 uskonnollista kirjaa. Tässä yhteydessä voimme myöskin mainita, että Sudburyn osastolla on monipuolinen lainakirjasto, jota suomalaiset voivat taas talven tullen alkaa käyttämään entistä enemmän. Kirjoja voi lainata kirjaston hoitajalta kokous- ja muiden tilaisuuksien aikana.

Kauppalamme postimestarille on ilmoitettu Ottawasta, että hänet on nimitetty kiinalaisten registeröimisen hoitajaksi Sudburyn piirissä. Juuri hyväksytyn lain mukaan tulee jokaisen Canadassa asuvan kiinalaisen viipymättä saapua registeröitäväksi siitä huolimatta, että hän on mahdollisesti ennemmin registeerannut. Asetuksen rikkomisesta voidaan tuomita 500 dollaria sakkoa eli kaksitoista kuukautta vankeutta tai molemmat.

Kauppalamme juutalaiset ovat viettäneet tiistai- ja keskiviikko päivät tällä viikolla paastoten ja rukoillen. Kaikki juutalaisten kaupat ovat olleet suljettuna tämän junlan johdosta, joka vastaa meidän uuden vuoden päivää, vaikka se ei olekaan sattunut samaan aikaan vuodesta. Vuosiluvussakin on pojat vähän meistä edellä, sillä he alkavat nyt 5684:tä juutalaisten vuotta. Rukoileminen ja paastoaminen alkoi auringon laskun aikana maanantai iltana ja loppui se niinikään auringon laskun aikana keskiviikko iltana.

Yhteenajo tapahtui noin kaksitoista mailia Sudburysta Naughton tien varrella mondilaisen Matt Mannisen ajaman auton ja Canadian Oil yhtiön omistaman ison kuorma-auton välillä, jossa onnettomuudessa Mannisen Aino niminen tyttö sai vaikeita haavoja kasvoihinsa. Sulimoista tulevan sakean savupilven takia ei kumpikaan ajureista nähnyt toistaan tiellä ja autot törmäsivät yhteen. Tyttö tuotiin täkäläiseen sairaalaan ja Mannisen ilmoitetaan myöskin saaneen kasvoihinsa ja päähänsä muutamia haavoja.

$1000 sakkoa ja kulut saa maksaa kumpikin niistä kahdesta torontolaisesta, joiden autoista maakuntapoliisit tapasivat yhteensä 75 gallonaa väkijuomia Garsonin tien varrella lähellä Conistonia. Miehet kertoivat tuntemattoman miehen palkanneen heidät kuljettamaan sata gallonaa väkijuomia Sudburyyn, mutta kieltäytyivät ilmottamasta isäntänsä nimeä kuin myöskin sitä mihin he olivat jättäneet 25 gallonaa alkuperäisestä kuormastaan.

Sellwoodilainen poika, jonka kontolle on asetettu parikymmentä pientä rikosta, saa viettää kahdeksan vuotta St. Johnsin teollisessa koulussa Torontossa, mihin hänet eräs maakuntapoliisi vei viime lauantaina. Poika on nyt kolmentoista vuoden ikäinen ja hän joutuu olemaan koulussa siksi kunnes hän on täyttänyt 21 vuotta.

Eri paikkakunnilta

WARE TOWNSHIP, ONT.

Tämä perukka on karua farmiseutua ja sijaitsee Intolan ja Lapin välillä. Tännekin ne porvarien vehkeilyt ulottuvat ja järjestynyttä työväenliikettä seuraaville työläisille on hyvin helposti huomattavissa ne kalastustavat, joilla meitä kantofarmareita pidettäisiin pimeydessä ja edelleen talutettaisiin porvareita pöngittämään.

Kuten kaikille on tunnettua toimitettiin kesäkuussa Ontarion maakuntavaalit ja jolloin sekä liberaalit että konservatiivit ja farmaripuolue uhrasivat suuria summia vaalikalastukseen. Silloin tälläkin perukalla oli hulinaa.

Vaalikalastajana kierteli täällä konservatiivipuolueen puolesta eräs kantofarmarista kohonnut, herrojen kätyrinä toimiva olio, joka on lahjoista valmis toimimaan vaikka minkalaisia myyrän töitä, toisinaan yksilöjen eduksi ja järjestynyttä toimintaa vastaan sekä edistäen muita hämäriä tarkoitusperiä. Tämä sama liikemies lupasi, että kun vaan äänestätte konservatiivista puoluetta, niin saatte tonwshipin kaikki tiet auki.

Kaikkia keinoja hyväkseen käyttäen pääsikin silloin tämä konservatiivinen puolue valtaan Ontariossa. Hallituksen puolesta on meidän niskaamme lyöty tievero, joten jos me sen hyväksymme, hallitus avustaa teiden rakentamista rahallisesti, mutta jos me kieltäydymme, niin hallitus ei anna nikkeliäkään. No, mikäpä siinä, meidänhän oli hyväksyttävä tiettömänä kun olemme. Samalla valittiin farmarien yhteisessä kokouksessa komitea valvomaan townshipin yhteisiä tieasioita, mutta kun rahojakin saapui hallitukselta perin niukasti, ja kaikki valta oli insinöörin käsissä, niin luonnollista oli komitean vaikea toimia, jotta kaikkien mieli tulisi tyydytettyä. Nyt tämä edellämainittu liikemies toimii tukeakseen konservatiivista puoluetta valtaan nyt ja eteenkinpäin, sillä on muistettava, että Dominion vaalit ovat edessä ehkä vuoden tai kahden päästä, johtuen siitä kuinka kauan liberaalit (pikkuporvaristo) hoippuroi satulassa ja johon satulaan pääsemistä konservatiivit (suurkapitalistit) pinnistävät. Silti tämä konservatiivinen hallitus tukeakseen valtaansa, luovuttaa viekkaasti muruja tällekin perukalle tientekoa varten. Mutta se ei riitä, että farmareita tällä laillla uskotellaan. Tämä sanottu kätyri vielä meiltä vaati että ennenkuin tämä voi tapahtua, on farmarien yhdyttävä konservatiiviseen puolueeseen, niin sitten hän vielä hankkii tieisännän japin sille ja tälle nöyräniskaisemmalle. No, tämähän sai villin innostuksen aikaan, että sivuun kaikki sellaiset ajatukset niinkuin järjestyneisiin työläisiin yhtyminen ja kuuluminen, että kun «mää» tässä vaan pärjään ja tieisännäksi pääsen, niin hih —.

Kantofarmarit, tuntekaa asemanne ja tietäkää, että tuollaiset vanhoillisia porvareita edustavat koplakunnat eivät suinkaan edistä asioita köyhälistön eduksi, vaan päinvastoin. — Joku farmari.

DUNBLANE, SASK.

Onpa siitä vierähtänyt taas pitkä aika kun täältä on ollut kirjotusta Vapauden palstoilla. Minä olen varttonut että kyllä kai ne toiset kyllästyvät varttomaan ja piirtävät itse, vaan siinä olen erehtynyt, ei kellään ole asiaa tai onko se laiskuus. Kyllä kai sitä asioita aina on kun vaan viitsii vaivautua niitä tiedottamaan.

Joku voisi luulla, että me täällä Dunblanessa nukutaan kun ei sieltä mitään kuulu, vaan ei sitä sentään nukuta. Toiminta on ollut melko vilkasta, tämän kesän aikana on ollut iltamia joka viikko, lukuunottamatta kahta kolmea lauantai iltaa, jotka on sivuutettu eteen tulleista syistä. Minun täytyy kuitenkin sanoa, että ei yksistään osasto ole näitä kaikkia iltamia toimeenpannut, vaan on osastomme nuoriso-osasto ollut myös aina varmasti edustettuna. He ovat aina panneet iltamat toimeen kun vaan ei ole osastolla ollut iltamia. Nuoriso-osasto onkin toiminut ripeästi tämän kesän aikana ja nyt minä olen kuullut, että heillä on harjotusten alla kappale, jonka he menevät näyttelemään Coteau Hillin osaston haalille. Kappale on englanninkielinen ja tulevat he sen myös näyttelemään omalla haalillla, että kaikki nekin, jotka eivät voi mennä sitä katsomaan Coteau Hilliin, voivat sen nähdä täällä.

Osastomme ompeluseura myös toimii täydellä höyryllä. Iltamat he pitävät ehkä sitten kun ovat viljanpuintikiireet ohi ja tulee ne syksyn kylmät. Silloin kai ne myyvät niitä lämpimiä villasukkia ja käsineitä kuin myöskin muita arvokkaita naisten käsitöitä, niin että pitäkääpä varanne, että tulette saamaan niistä edes jonkun käsityön itse kukin.

Aluetoimikunnalla oli iltamat 18 päivä elokuuta osastomme talolla ja onnistuivat kohtalaisen hyvin. Yleisöä oli saapunut runsaslukuisesti tähän iltamatilaisuuteen ja luulen heidän olleen tyytyväisiä illan ohjelman. Iltamia ei pantu toimeen ainoastaan rahankeräystarkoituksessa, vaan oli niillä tarkoitus tehdä agitatsioonityötä asiamme eteen kuin myöskin samalla tehdä tunnetuksi aluetoimikunnan tarkotus ja toivon, että he siinä onnistuivatkin. Näissä iltamissa esitettiin monta arvokasta ohjelmanumeroa, kuten puheita, runoja ja lauluja. Kaikkiaan edusti näitä iltamia ohjelman suorituksessa kolme osastoa, nimittäin Lake Coteau, Rock Point ja Lake Cateaun nuoriso-osasto. Pitkäin matkain takia ei kai olleet muut piirimme osastot voineet saapua tähän iltamatilaisuuteen.

Viljanleikkuu on ympäristöllä täydessä käynnissä, farmarit leikkaa peltojaan kovalla kiireellä ja pian kai alkaa viljan puinti. Farmarin täytyy saada viljan pian markkinoille, että voi suorittaa maksettavaksi lankeavat morkettinsa korot ja onhan niitä maksuja jos minkälaisia. Pian kai taas alkaa masiinakomppanian rahankerääjät olla ympärillä tarkastamassa että paljonko tuo tai tuo farmari tuosta peltotilkustaan saa ja laskee paljonko hän tänä syksynä tahtoo ja näitä kaikkia täytyy farmarin pyytää ja rukoilla. Tähän asti farmari on saanut olla levoton siitä, että hänen viljansa säilyisi raesateelta, sirkoilta ja toukilta, jotka uhkaavat turmella viljan ja nyt kun vilja tulee puitua, niin hän saa joka hetki olla peloissaan, että milloin taas tulee joku komppanian kolektori ja tuo hänen eteensä jonkun maksamatta olevan velkakirjan ja sanoo, että ellet maksa niin minä teen ja sen. Farmariukko vaikka onkin toisinaan itse mielestään aika poika, niin on nöyrä kuin lammas tälle häntä ahdistelevalle vieraalle ja lupaa, että kyllä hän maksaa, vaan kun ei ole viljasta tullut niin paljoa että voisi kaikki maksaa. Toivon farmariukoille lujaa taistelutarmoa olemassaolonsa puolesta ja samalla kehoitan heitä miettimään mitkä olisivat ne keinot, joilla voisi olojaan korjata. Yhdy sinäkin samaan taisteluun palkkatyöläisten kanssa, niin voit joskus toivoa koittavan sinullekin valoisemmat ajat. Toveritervehdyksin

W. P.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

Jännittävää! Tärisyttävää!

"Veljesvihaa"

Näytelmä 4:ssä näytöksessä

— esitetään —

Toronton S. O. Näyttämöllä

Ensi lauantaina, t.k 15 päivä, alkaen klo 8 ill.

Pääsymaksu 60 senttiä.

Näytelmäseura.

Halutaan Halonhakkaajia

$2.75 cordilta. Myöskin halutaan poortinpitäjä heti.

TIMO KONNILA
Sprucedale Ontario.

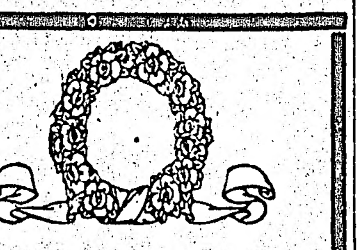

Surulla ilmoitan, että kuolon armoton käsi pois tempasi rakkaan puolisoni ja pikku Ailin isän

JUHO ALLANIN

Bruce Minella, elokuun 25 p., saaden äkkinäisen verensyöksyn keuhkoista joka vei hänet kymmenen minuutin kuluttua. Hän oli syntynyt Iisalmella, helmik. 28 p., 1894, ollen kuollessaan 29 vuoden ikäinen. Lähinnä häntä kaipaamaan jäin minä ja tyttäremme Aili sekä laaja tuttavapiiri. Hautaus tapahtui Torontossa elok. 30 p.

Toronto, Ont.

Aili ja Saimi Allen,
o.s. Lindala.

Sinne tyyntä rauhaa riens
hän nauttimaan,
Isä nurmen alle laaksoon
tuonen maan,
Pois on kuolon tuska, vaiva,
vaikerrus,
Rintaans ei kalva kaiho
kaipaus.

Lausun sydämelliset kiitokset kaikille jotka ottivat osaa suruuni, sekä seppeleistä joita oli niin runsaasti tuotu ja lähetetty Juholle.

Halutaan tietää

Haluan tietää missä nykyään on **Matti Pohjola.** Ole hyvä ja anna osotteesi minulla. J. M. Box 31, Worthington, Ont.

Haluaisin tietää missä on **Hilma Haapala,** tyttönimi, kotoisin Vaasan läänistä, Jalasjärveltä Keskikylästä. Olen kuullut että olet tullut Canadan puolelle. Jos huomaat tämän niin heitä kirjeellä. Osoite: Miss Mary Hill, 1522—3 St., Detroit, Mich.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Kolera raivoaa Persiassa ja Mesoptamiassa

Berlin. — Pagdadista saapuneen tiedon mukaan raivoaa Bersiassa ja Mesopotamiassa ankara kolerakulttauti. Tautiin on tähän saakka kuollut 800 henkilöä.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella: INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

TEEN KAIKKIA

Räätälinalaan kuuluvaa työtä

kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.

O. KOIVULA

Twin City Bottling Works

valmistaa ehdottomasti parhaat pehmeät juomat Port Arthurin piirissä. Kysykää kaupoista meidän tuotteitamme. Linjoille ja farmiosastoille tilaukset toimitetaan nopeaan ja erityisellä huolella. — Lähettäkää koetilauksenne.

Osoite: Puhelin South 2100
819 Minnesota St. — Fort William, Ont.
V. TUOMI K. A. MERIKALLIO.
(Omistajat.)

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI

Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille

Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekseleitä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.

Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.

T. A. GALE, johtaja

Willamette Boulevard Sanitarium

Lännen huomatuin suomalainen luonnonparantola reumatismin, vatsakatarin, sydän, munuais, iho ja hermo y.m. tautien parantumista joudutetaan monipuolisella hoidolla, kuten hieronnalla, kiropratiikalla ruokajärjestelmällä, mineraali, vesi, sähkökylvyillä ja kääreillä. Puoliväliin toistakymmenen vuoden kokemus. Maksuehdot kohtuulliset.

Dr. PETER KOKKO Dr. ANNA KOKKO D. C.
Chiropractic specialist
467 Willamette Blvd., Portland, Oregon. Puhelin Walnut 6747.

The GOLDFIELD DRUG STORES

Dr. Blacks katarilääkettä, taataan auttavaksi heti sekä parantavaksi täydellisesti. — Lähetetään postitse joka tilaajalle. Hinta $1.00.

The GOLDFIELD DRUG STORE, Timmins, Ontario.

Asialan & Seppälän SAUNA

Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. p. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

Kysymys

Olisiko Canadassa sellaista keski-ikäistä suomalaista naista, joka haluaisi tulla emännyyttä pitämään minulle ja kahdelle lapselle, 13—11 ikäselle. Ottakaapa huomioonne.

F. MÄKI
Bellevue, Alta. Canada.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Finn 30, 1018 So Wabash Ave., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä........ jolla lähettäkää minulle........ pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki.................... Valtio....................